

Møteinnkalling

Utvalg:	Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested:	Storjord
Dato:	01.06.2017 - 02.06.2017
Tidspunkt:	1. juni: 10:00, 2. juni: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 755 47981. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

1. juni – Befaring kl. 10:00 Oppmøte Annas plass på Semska

Tema for befaring:

- Besøksstrategi – utfordringer knyttet til verneverdier og tilrettelegging for besøkende
- Innfallsporter på Saltfjellet – hvilke skal fremheves i besøksstrategi
- Brukerundersøkelser ved Sigrid Lium
- Slitasjeproblematikk

Møte med Rådgivende Utvalg kl. 16:00 – 18:30

Rådgivende utvalg inviterer nasjonalparkstyret til paneldebatt om besøksstrategier i Salten på Lønsdal hotell.

Flere aktører i Salten arbeider nå med besøksstrategier og planer for reiseliv i Midtre Nordland. Vi inviterer innledere og deltaker i debatten med dette spørsmål: Er det mulig å samordne planarbeidet med besøksstrategier og hvem kan koordinere dette?

- Midtre Nordland Nasjonalparkstyre arbeider med besøksstrategier for Nasjonalparkene (Inge Ingvaldsen)
- Bodø kommune arbeider også med en besøksstrategi for reiseliv i Salten. (Kyrre Didriksen)
- Visit Bodø arbeider med planer for reiseliv i Salten. (Ann-Kristin Rønning Nilsen)
- Salten Friluftsråd arbeider med tilrettelegging for friluftsliv, også for besøkende. (Trond Loge)
- Statens Vegvesen tenker besøk og turisme i forbindelse med vegutbygging og rasteplasser i Salten. (Arild Hegreberg, Prosjektleder Prosjekt Salten)
- Nordland fylkeskommune og pilotprosjekt i besøksforvaltning. (Kai-Erik Frantzen Breivoll og Tommy Nilsen)

2. juni - Orienteringer fra kl 09:00:

Camilla Risvoll fra Nordlandsforskning - *Does pastoralists' participation in the management of national parks in northern Norway contribute to adaptive governance?*
Forfattere: Risvoll, C., G. E. Fedreheim, A. Sandberg & S. BurnSilver.

Mari Hulleberg – Prosjektleder Fylkesdelsplan Sjunkehatten

Sigrid Lium – Brukerundersøkelser i Junkerdal, Saltfjellet-Svartisen og Rago nasjonalpark

Styremøtet starter etter disse orienteringene.

Lunsj og oppstart dialogmøte med ordførere og utviklingsselskap fra 11:30

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker å invitere dere; ordførere, utviklingsselskap, fylkesråder og næringsavdelinga til Nordland fylkeskommune til et dialogmøte angående besøksstrategier for Saltfjellet-Svartisen og Junkerdal nasjonalpark. De kommunene som ikke har utviklingsselskap oppfordres til å ta med næringssjef eller liknende.

Besøksstrategiene for nasjonalparkene skal legge til rette for økt bruk av parken uten at dette går på bekostning av viktige naturverdier, samtidig som at opplevelsen av parken økes for den besøkende og forståelsen for vernet øker. Dette vil bidra til større lokal verdiskapning.

Vedlagt ligger vedtatte fremdriftsplaner for hvordan Midtre Nordland nasjonalparkstyre ser for seg å jobbe fremover i arbeidet med å utarbeide besøksstrategier. Det er viktig å implementere kommunene i dette arbeidet da en del av besøksstrategien vil belyse problemstillinger utenfor nasjonalparkene (innfallsport, klopplegging, informasjonstiltak, skilting, o.l.). I løpet av sommeren skal vi gjennomføre brukerundersøkelser for disse to nasjonalparkene samt Rago nasjonalpark, for å gi oss i forvaltningen en bedre oversikt over hvem som besøker parkene. Dette arbeidet slutføres med analyser og rapport vinteren 2018.

Når det gjelder Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er verneplanen under revisjon. Fylkesmannen i Nordland skal ha et møte med Miljødirektoratet 23. mai. Informasjon fra dette møtet vil bli gitt i dialogmøte med nasjonalparkstyret 2. juni dersom det er interesse for det.

14:00 Styremøtet til Midtre Nordland nasjonalparkstyre gjenopptas (ved behov).

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 22/2017	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 23/2017	Delegerte saker		2003/577
DS 17/2017	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Gåsvatnan landskapsvernområde. Gjeterhytta i Sjørdalen, Saltdal sausankerlag		2012/2557
DS 18/2017	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Gåsvatnan landskapsvernområde - Skjerstad jeger- og fiskeforening ved Daniel Bakke		2017/1477
DS 19/2017	Dispensasjon fra verneforskriften - Motorisert ferdsel i forbindelse med nødvendig vedlikehold av hytter - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltdal JFF v. Roger Ingvaldsen		2012/9011
DS 20/2017	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet til nødvendig transport av material til hytte i Ramnflåget - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Egil Danielsen		2017/2734
DS 21/2017	Dispensasjon fra verneforskriften - Kommersiell turvirksomhet - Børge Ousland		2017/1846
DS 22/2017	Dispensasjon for naturguiding i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Beyond Limits ved Rune Krogh		2017/1185
DS 23/2017	Dispensasjon for utplasing av føringsautomater for fjellrev - Saltfjellet landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Norsk institutt for naturforskning (NINA)		2012/1976
DS 24/2017	Dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med reparasjon av pipe på hytte ved Salbergvatnet, Junkerdal nasjonalpark		2017/3028
DS 25/2017	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til Fuglevatnet, Rosna og Sølvbekk - Sulitjelma Jeger og fiskeforening		2013/599
DS 26/2017	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til Fuglevatnet og Rosna - Sulitjelma jeger- og fiskeforening		2013/599
DS 27/2017	Junkerdal Nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Solvågvatn - Stein Halvorsen		2012/3464
DS	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om		2017/2751

28/2017	dispensasjon til gjennomføring av motbakkeløp opp mot Heggmotinden - Tverlandet idrettslag	
DS 29/2017	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Indre Salten energi	2016/4531
DS 30/2017	Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for frakt av vinduer og dør opp til Storfjellkoa-Junkerdalsura naturreservat.	2017/1757
DS 31/2017	Låhko nasjonalpark/ Langvassdalen-Ruffedalen NR - Dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Stein Kvalsnes	2017/1610
ST 24/2017	Referatsaker	2003/577
RS 12/2017	Møtereferat og befaringsplan	2012/6862
RS 13/2017	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med vannskade på hytte ved Salbergvatnet - Bjørn-Egil Jenssen	2012/58
RS 14/2017	Rapport fra forsøk på skadefelling av jerv i Saltfjellet landskapsvernområde februar 2017 - Saltdal	2017/781
RS 15/2017	Avgjørelse i klagesak - Dispensasjon for frakt av ved inn til gapahukene i Tollådalen - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	2017/239
RS 16/2017	Avgjørelse i klagesak -Dispensasjon fra verneforskriften - Bruk av kjøretøy - Elgjakt - Harodalen jaktfelt - Roger Ingvaldsen	2014/4137
RS 17/2017	Avgjørelse i klagesak - Dispensasjon fra verneforskriften - Bruk av helikopter til frakt av felt elg - Saltfjellet landskapsvernområde - Rune Berg	2016/6161
RS 18/2017	Avgjørelse i klagesak - Transport av åte til åteplass - Dorro - Sulitjelma - Junkerdal Nasjonalpark - Prosjekt Utmark	2013/3711
RS 19/2017	Møtereferat 5.mai i arbeidsgruppe for fylkesdelplan Sjunkan - Misten	2012/6862
RS 20/2017	Avgjørelse av klagesak - Dispensasjon fra verneforskriften - Sjunkhatten nasjonalpark - Motorferdsel - Valnesfjord Helseportsenter	2012/1297
RS 21/2017	Notat til møte med Klima- og miljødepartementet	2016/8778
ST 25/2017	*****	****
ST 26/2017	Klage på vedtak. Oppreising. Nytt vilkår i dispensasjon av 23.07.2010. Montering av fugleavvisere.	2012/4012

ST 27/2017	Klagesak. Klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak i sak 18/2017. Utsettelse av granhogst i Tollådalen	2016/8585
ST 28/2017	Klage. Dispensasjon for fuglehundprøve i Semska-Stødi naturreservat. Naturvernforbundet i Nirdland	2015/7191
ST 29/2017	NOHA . Klage på nasjonalparkstyrets dispensasjon for jakttrening med hund i Semska-Stødi naturreservat	2015/7191
ST 30/2017	MIDNOR - Strategi for gjennomføring av den europeiske nasjonalparkdagen 24. mai	2017/3128
ST 31/2017	Samordning av besøksstrategiarbeid - Faglig rådgivende utvalg	2012/6869
ST 32/2017	Motorisert ferdsel i verneområder i forbindelse med skadefellingsuttak	2017/3183
ST 33/2017	Revidering av forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark - Oppstartmelding og Prosjektplan	2017/1256
ST 34/2017	Forespørsel om deltakelse i styringsgruppe for fylkesdelplan Sjunkan-Misten - Midtre Nordland nasjonalparkstyre	2012/6862
ST 35/2017	Spørsmål/Svar	2003/577

ST 23/2017 Delegerte saker

DS 17/2017 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Gåsvatnan landskapsvernområde. Gjeterhytta i Sjørdalen, Saltdal sausankerlag

DS 18/2017 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Gåsvatnan landskapsvernområde - Skjerstad jeger- og fiskeforening ved Daniel Bakke

DS 19/2017 Dispensasjon fra verneforskriften - Motorisert ferdsel i forbindelse med nødvendig vedlikehold av hytter - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Saltdal JFF v. Roger Ingvaldsen

DS 20/2017 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet til nødvendig transport av material til hytte i Ramnflåget - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Egil Danielsen

DS 21/2017 Dispensasjon fra verneforskriften - Kommersiell turvirksomhet - Børge Ousland

DS 22/2017 Dispensasjon for naturguiding i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Beyond Limits ved Rune Krogh

DS 23/2017 Dispensasjon for utplasing av fôringsautomater for fjellrev - Saltfjellet landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Norsk institutt for naturforskning (NINA)

DS 24/2017 Dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med reparasjon av pipe på hytte ved Salbergvatnet, Junkerdal nasjonalpark

DS 25/2017 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til Fuglevatnet, Rosna og Sølvbekk - Sulitjelma Jeger og fiskeforening

DS 26/2017 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til Fuglevatnet og Rosna - Sulitjelma jeger- og fiskeforening

DS 27/2017 Junkerdal Nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte ved Solvågvatn - Stein Halvorsen

DS 28/2017 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon til gjennomføring av motbakkeløp opp mot Heggmotinden - Tverlandet idrettslag

DS 29/2017 Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Indre Salten energi

DS 30/2017 Dispensasjon fra motorferdselsforbudet for frakt av vinduer og dør opp til Storfjellkoia- Junkerdalsura naturreservat.

DS 31/2017 Låhko nasjonalpark/ Langvassdalen-Ruffedalen NR - Dispensasjon fra motorferdselsforbudet - Stein Kvalsnes

ST 24/2017 Referatsaker

Referat fra møte i foreløpig arbeidsgruppe for prosjektet Sjunkan-Misten

Møte ble holdt **20. april 2017** på møterom 3 i Fauske kommune.

Tilstede i møte:

Gunnar Myrstad – Fauske kommune
Rune Reisænen – Fauske kommune
Ronny Skansen – Nasjonalparkstyret
Eirik Stendal – Sørfold kommune
Mari Hulleberg – Prosjektleder
Jan Wasmuth – Bodø kommune

Forrige møte

Møte startet med at det ble informert kort om forrige møte som ble holdt før prosjektlederen hadde startet i stillingen. Det hadde vært enighet om at prosjektleder burde hospitere i alle kommuner og på nasjonalparksenteret, og ha tilgang til «systemet» i alle kommuner. Fauske kommune skal ha arbeidsgiveransvaret. Det hadde blitt diskutert organisering av prosjektet, med forslag om en styringsgruppe og en arbeidsgruppe. Videre skulle alle kommuner og Nasjonalparkstyret avklare status og forventninger til innfallsportene, som skulle samles og sammenstilles. Dette var blitt gjennomført i varierende grad.

Det er ønskelig at alle representanter gjennomfører dette, og sender det til prosjektleder.

Organisering

Organisering av prosjektgrupper ble diskutert videre, og det ble enighet om at det er hensiktsmessig med en arbeidsgruppe og en styringsgruppe.

Det var enighet i at arbeidsgruppa bør bestå av representanter fra de tre kommunene, nasjonalparkstyret og fylkeskommunen. Det ble stilt spørsmålstegn ved relevansen av å ha med noen fra fylkesmannen, da nasjonalparkstyret allerede er involvert. Det kan være relevant med noen fra FMs reindriftsforvaltning, men antagelig mer relevant med leder av Duokta reinbeitedistrikt.

Det ble diskutert hvilke andre organisasjoner som kunne være med i gruppa, og det ble i den anledning foreslått å inkludere andre ved å opprette flere temagrupper avhengig av ulike problemstillinger og innfallsportens lokalisering.

Det var noe uenighet om hvem som bør utgjøre styringsgruppa. To forslag ble skissert: Lederne i de ulike plan/miljøavdelingene i kommunene, fylkeskommunen og fylkesmannen, eller politikere for å sikre forankring hos de tidlig i prosessen.

Det var uansett organisering ønskelig at prosjektlederen før sommeren holder en kort presentasjon i relevante politiske komitéer i hver kommune.

Det ble foreslått at prosjektleder sender ut et brev til alle kommuner, fylkeskommunen og andre, med forespørsel om representanter til prosjektgruppa. Dette bør gjøres etter neste møte.

Tiltak

Det var enighet om at ettersom prosjektet i utgangspunktet har varighet i ett år, er det innfallsporter i de tre kommunene som skal prioriteres av de fastsatte tiltakene i fylkesdelplanen.

Alle var enige om at arbeidet med innfallsporter i de tre kommunene må arbeides med parallelt. Ettersom det er et etterlenget behov i alle kommunene er det ikke tid til en pilotkommune.

Ambisjonsnivået i arkitektkonkurransen var noe høyere enn det som er ønskelig på nåværende tidspunkt. Vinnerne av konkurransen ønsker fremdeles å bidra, og kan gjerne moderere ambisjonsnivået.

Det ble foreslått å arrangere folkemøter for å kartlegge ønske om hva en innfallsport skal være. Videre må hvilke tiltak det er behov for i hver enkelt kommune kartlegges. Nasjonalparkstyret har tellere inne i nasjonalparken som kan gi en god indikasjon på bruk.

Det er viktig å avklare om det er mulig å få tilskudd til driftsmidler av toalett og søppelhåndtering på et tidlig stadie. Kanskje det blir behov for å leie inn toalett til bestemte perioder.

Irisfondet ble nevnt som en mulig tilskuddsordning for søppelhåndtering. **Ifølge IRIS egne nettsider, har IRISfondet følgende kriterier:**

- *Tiltaket skal ikke være konfliktskapende geografisk eller politisk.*
- *Tiltaket forutsetter forpliktende samarbeid mellom kommunene.*
- *Tiltaket er prosjektbasert og skal etter hvert finne annen finansiering.*
- *Det skal ikke gis rene driftstilskudd.*

Ettersom de ikke ønsker å gi driftstilskudd er de kanskje ikke like aktuelle, men jeg kan ringe og høre hvilke muligheter de har.

Stiftelsen Sophies Minde ble nevnt som en aktuell tilskuddsordning. **Søknadsfrist for Kultur, idrett og fritidstiltak er 6.6.2017.**

Framdriftsplan

Prosjektleder ble bedt om å lage en skisse til framdriftsplan fram til neste møte, og foreslå møtedato for dette. **Forslag: 5.mai.**

Framdriftsplanen skal blant annet inneholde milepæler, aktuelle tilskuddsordninger med frister og politiske møteplaner.

Det ble nevnt at det er spesielt viktig å være ute i god tid med tanke på budsjettprosessene som starter til høsten, noen allerede i august. Det er viktig at prosjektet er godt synliggjort og anerkjent før den tid.

Det ble planlagt befarings av de tre innfallsportene onsdag 3.mai. (Se befaringsopplegg i eget skriv).

Ref: Mari Hulleberg 21.04.2017

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statens hus
Moloveien 10
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 75 54 79 80
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Bjoern-Egil Jenssen
Gyltvik
8226 Straumen

Saksbehandler Hanne Etnestad

Vår ref. 2012/58

Deres ref.

Dato 04.05.2017

Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport i forbindelse med vannskade på hytte ved Salbergvatnet - Bjørn-Egil Jenssen

Bjørn-Egil Jenssen, Straumen gis dispensasjon i Junkerdal nasjonalpark for en – 1 tur med snøscooter for transport opp til Salbergvatnet i forbindelse med taksering av vannskade på egen hytte.

Dispensasjonen gis fra § 3, punkt 6.1 verneforskriften, med hjemlet i naturmangfoldlovens §48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder den 05.05.2017.
- All kjøring utenom angitte formål og løype inntegnet på kart er forbudt.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.
- Dispensasjonen, kart med inntegnet trase og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.

Bakgrunn

I epost av 03.05.2017 søker Bjørn-Egil Jenssen, Straumen om dispensasjon for bruk av snøscooter opp til egen hytte ved Salbergvatnet i forbindelse med at det ble oppdaget vannskade ved pipa sist helg. Forsikringsselskapet, Trygg Vesta, er varslet og takstmann har anledning til å dra opp til hytta og takser skaden fredag 5.mai. Skadenummer er oppgitt i søknaden. Hytta ligger ca. 1 mil inn i Storengdalen og for å komme opp til hytta trenger Jenssen tillatelse til bruk av snøscooter.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for nasjonalparken, jf. §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader. Søknaden er behandlet som hastesak av Arbeidsutvalget for Midtre Nordland nasjonalparkstyre den 04.05.2017, jf. styresak 26/2016.

Formålet med vernet er:

Nasjonalpark Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunkehatten og Rago
Naturresevat Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde Saltfjellet og Gåsvatnan

- * Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- * Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennomutøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- * Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel i Junkerdal nasjonalpark, jf. § 3, pkt. 6.1 i verneforskriften.

Verneforskriften åpner ikke for omsøkt transport, denne søknaden må derfor behandles etter de generelle dispensasjonsreglene for nasjonalparker, naturmangfoldlovens § 48. Etter § 48 i naturmangfoldloven kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy.

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark står det under Målsetting i kap. 4.3.5 Motorferdsel:

«Motorferdsel skal holdes på et minimum i Junkerdal nasjonalpark, og gjennom dette skal nasjonalparken være en kilde for stillhet og naturopplevelser»

Verneforskriftene gir imidlertid åpning for at det etter søknad kan gis tillatelse til transport av materiell og utstyr til private hytter innenfor nasjonalparken, men forskriften åpner ikke for persontransport. Denne søknaden må derfor behandles etter de generelle dispensasjonsreglene for nasjonalparken, naturmangfoldlovens § 48.

Den omsøkte transporten kan imidlertid ikke defineres som vesentlige samfunnsinteresser eller er nødvendig i forhold til sikkerhetshensyn.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Med de snøforholdene som er i området i år finner en at en – 1 – tur med snøscooter i begynnelsen av mai ikke vil være til skade for markdekket og vegetasjonen i området.

Det er ikke registrert sårbare lokaliteter for fugl eller annet dyreliv i området som vil bli nevneverdig skadelidende som følge av den omsøkte aktiviteten.

Denne transporten sammen med annen lovlig kjøring i området vil heller ikke medføre nevneverdig skade eller for stor samlet belastning på verneverdier og verneformål.

Den gitte begrensningen i forhold til rein vil være med på å redusere eventuell forstyrrelse av rein.

Konklusjon

På denne bakgrunn vurderes omsøkte transport opp til Salbergvatnet på snøføre til ikke å påvirke verneverdiene nevneverdig eller stride mot formålet med vernet av Junkerdal nasjonalpark. Dispensasjon for en tur med snøscooter 5.mai innvilges.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret vil gjøre oppmerksom på at nødvendig dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark og vassdrag må innhentes fra kommunen. Motorferdselloven setter også krav om at det må innhentes tillatelse fra grunneier.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Hanne Etnestad
nasjonalparkforvalter

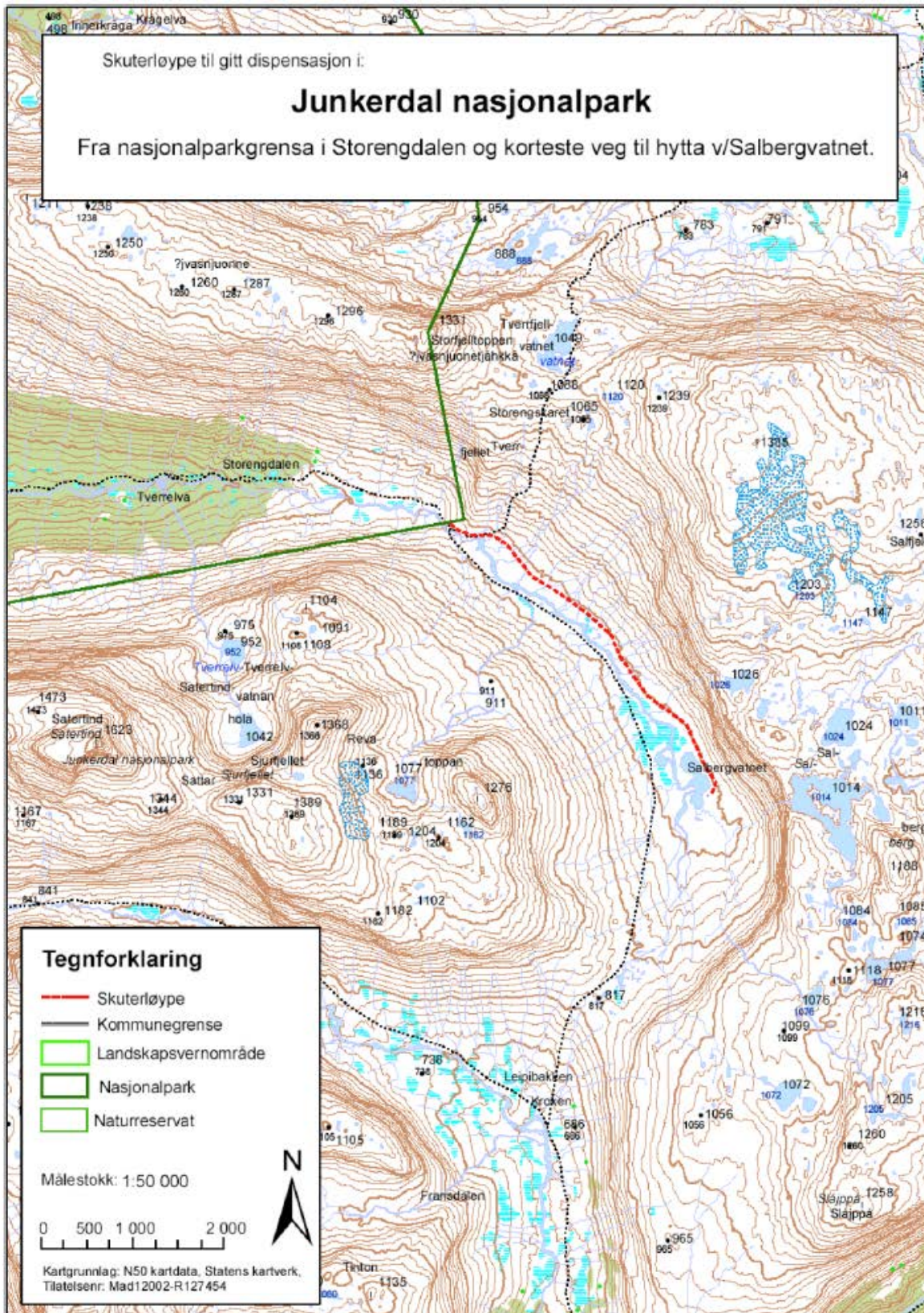
Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Balvatn reinbeitedistrikt v/ Per Olof Blind	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Naturvernforbundet i Nordland			
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, M106 – 2014

Saltdal kommune
Virksomhetsområde for plan og utvikling

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
v/Gunnar Rofstad

Deres ref:

Vår ref
2017/1787

Saksbehandler
Marianne Hoff, tlf.: 75682006

Dato
04.04.2017

Rapport fra forsøk på skadefelling av jerv i Saltfjellet landskapsvernområde - februar 2017

Viser til dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet landskapsvernområde datert 2.2.2017 i forbindelse med skadefellingstillatelse på jerv. I dispensasjonen ble det satt vilkår om rapportering: «*Etter at dispensasjonen er utløpt skal det sendes en skriftlig rapport til Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Rapporten skal beskrive forløpet av jakta og gi en vurdering av hensiktsmessigheten av denne dispensasjonen*».

I hovedsak ble snøskuter benyttet til å dra sammen kadaver, transportere ut jegere samt til avsporing av området.

Fellingslaget fikk hjelp fra reindrifta og SNO (som tilfeldigvis befant seg i området) til å dra sammen kadavrene som ble funnet. Dette arbeidet gikk derfor raskt. Kadavrene ble samlet ved åte til Jim Aronsen ved hans hytte i Viskis. Det ble i den forbindelse også montert opp et kamera på stedet med sms-funksjon som ga fellingslaget tilbakemelding om eventuell jerveaktivitet i området.

I løpet av fellingsperioden ble snøskuter brukt til frakt av jegere inn og ut i terrenget, samt avsporing av området ved to anledninger. Sporforholdene var dårlige, så motorferdsel i forbindelse med dette hadde nok hatt større omfang og nytte under andre sporforhold.

Alt i alt er det svært nyttig for skadefellingslaget å ha tillatelse til bruk av motoriserte kjøretøyer (snøskuter) under fellingsforsøk på vinterføre; de kommer raskere inn i terrenget, får avsporet store områder på en effektiv måte og får brukt mer av tiden på «jakt».

Fylkesmannen behandler søknader om fellingstillatelse på rovvilt svært raskt, gjerne over telefon, når akutte tapssituasjoner avdekkes. Som Saltdal kommune tidligere har spilt inn (bla. under revisjonsarbeidet for verneforskriftene) er det svært viktig at også nasjonalparkstyret kan behandle slike saker raskt, dvs at slike avgjørelser enten er delegert til sekretariatet eller at slik motorferdsel hjemles direkte i de respektive verneforskriftene.

Postadresse
Kirkegt. 23, 8250 Rognan

Besøksadresse

E-post: postmottak@saltdal.kommune.no www.saltdal.kommune.no

Telefon
75 68 20 00
Telefaks
75 68 20 01

Org.nr
972 417734

Med vennlig hilsen

Marianne Hoff
Jordbrukssjef

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift

Naturvernforbundet i Nordland v/ Frode Solbakken
Solbakken
8646 KORGEN

Trondheim, 24.03.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1100

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse i klagesak - dispensasjon til bruk av snøskuter for frakt av ved inn til gapahukene i Tollådalen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Det vises til klage på vedtak datert 11. januar 2017 hvor det gis dispensasjon til bruk av snøskuter for utfrakt av ved til gapahuker i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Miljødirektoratet opprettholder nasjonalparkstyrets vedtak datert 11. januar 2017 og klagen tas ikke til følge. Det er lagt vekt på at vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ foreligger, og direktoratet vil ikke overprøve nasjonalparkstyrets skjønn i denne sak.

Bakgrunn for saken

Rektor ved Alberthaugen skole søkte den 11. januar 2017 om tillatelse til motorferdsel for å få fraktet inn ved til to gapahuker i Tollådalen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Gapahukene tilhører Trones skole i Beiarn kommune, og Alberthaugen skole i Bodø har inngått en avtale om et samarbeid om vedlikehold og drift av gapahukene.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden i møte den 11. januar 2017. Det ble gitt tillatelse til bruk av snøskuter for frakt av ved to dager i perioden mars-april 2017, jf. naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ. Styret mente vilkårene for å gi dispensasjon forelå og en dispensasjon ikke vil skape presedens fordi det ikke finnes tilsvarende fasiliteter i kjente verneområder. De innvilgede turer sammen med tillatelsen til å preparere skiløypene til Reinhornrennet vil heller ikke medføre at den samlede belastningen i området blir for stor.

Klagen

Naturvernforbundet i Nordland påklagde vedtaket i brev datert 1. februar 2017. Naturvernforbundet mente andre transportmuligheter burde vært vurdert og at det er en saksbehandlingsfeil å hevde at saken må behandles etter naturmangfoldloven § 48. Det legges til grunn at elever i normalt god form kan frakte vedskiver i sekk, eventuelt at lærerne supplerer med å ta ved i pulk.

Naturvernforbundet er også uenig i at vedtaket ikke kan skape presedens. Selv om det ikke er gapahuker i andre verneområder, vil andre kunne ønske bruk av motorferdsel til å transportere ved

til andre steder og formål.

Avslutningsvis mente Naturvernforbundet at dispensasjonen er med på å undergrave respekten for naturen og verneområdene for de unge ved å tillate motorferdsel i foreliggende sak i stedet for å bidra til opplæring av sporløs ferdsel i naturen. Det bes også om at nasjonalparkstyrets kompetanse vurderes.

Forberedende klagebehandling

Nasjonalparkstyret behandlet klagen den 2. mars 2017.

Det ble redegjort for den generelle oppbyggingen av verneforskrifter med spesifiserte dispensasjonsbestemmelser til angitte formål og den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Styret mente at Naturvernforbundet må ha misforstått da det fremgikk av saksframlegget at vedtaket ikke vil kunne skape presedens.

Når det gjelder påstanden i klagen om at vedtaket gir feil signaler til ungdommen, mente styret det er et verdispørsmål som ikke kan vektlegges ved klagebehandling.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Naturvernforbundet klager over nasjonalparkstyrets tillatelse til bruk av snøskuter for frakt av ved i forbindelse med tur til gapahuker for elever ved Alberthaugen skole i Tollådalen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Klagen behandles etter verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og naturmangfoldloven.

Verneformålet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull, jf. verneforskriften kap. III. I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra og bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner. Nasjonalparken skal også gi allmenheten muligheten til naturopplevelse i området.

I Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark foreligger et motorferdselsforbud, jf. kap. IV pkt.

4.1. Verneforskriften har ingen bestemmelse som hjemler dispensasjon for den type kjøring det her søkes om, slik at en eventuell tillatelse må hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Der heter det at det kan gis dispensasjon til fra verneforskriften dersom det omsøkte ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ingen har krav på dispensasjon etter denne bestemmelsen selv om vilkårene er oppfylt, det er opp til forvaltningens frie skjønn om dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet fange opp uforutsette og spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket og det bør vurderes hvilke konsekvenser det kan få dersom andre kan tenkes søke på samme grunnlag.

Miljødirektoratet har tilstrekkelig med kunnskap om kjøring på frossen og snødekt mark, jf. naturmangfoldloven § 8, føre-var-prinsippet i § 9 kommer ikke til anvendelse. Det fremgår av saksutredningen til nasjonalparkstyret at tillatelsen medfører at den samlede belastningen i området ikke blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Selv om både friluftslivet og dyrelivet til en viss grad vil bli forstyrret av motorferdselen, synes omfanget av motorferdselen pr i dag å være såpass liten at vilkårene for å gi dispensasjon etter § 48 foreligger. Det er da opp til nasjonalparkstyrets skjønn om det skal gis tillatelse i denne sak.

Generelt er målsettingen å begrense motorferdselen i nasjonalparken til et minimum, både av hensyn til naturmangfoldet og utøvelsen av friluftslivet. Direktoratet har stor sans for naturvernforbundets synspunkt om at turgåere selv frakter ved inn til bålrensning, men finner likevel ikke å ville overprøve nasjonalparkstyrets skjønn i denne saken. Det vises til Klima- og miljødepartementets rundskriv datert 15. juni 2015 hvor det heter følgende:

"I en skjønnsmessig vurdering bør klagemyndigheten legge vekt på nasjonalpark- eller verneområdestyrets syn. Hvis vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt og styret har foretatt en begrunnet avveining basert på lokalt skjønn og lokalkunnskap, bør klagemyndigheten vise tilbakeholdenhet med å overprøve dette skjønn"

Forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder er vedtatt av Stortinget og innebærer en lokal forvaltning av politisk sammensatte styrer. Det er opp til Stortinget å eventuelt evaluere og vurdere ordningen.

Vedtak:

Klagen fra Naturvernforbundet i Nordland tas ikke til følge. Delegert vedtak datert 11. januar 2017 stadfestes. Miljødirektoratet sin avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Midtre Nordland
nasjonalparkstyre

Moloveien 10 8002 Bodø

Fylkesmannen i Nordland
post@statskog.no

Moloveien 10 8002 Bodø

Naturvernforbundet i Nordland
Loftfjellveien 7
8602 MO I RANA

Trondheim, 10.03.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/230

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse i klagesak - dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet- Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde for utfrakt av elg

Det vises til klage på midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 26. september 2016 hvor det gis dispensasjon til bruk av helikopter for utfrakt av felt elg.

Miljødirektoratet stadfester Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak. Det er lagt vekt på at det foreligger en etablert praksis for bruk av motorkjøretøy for utfrakt av felt elg og hjort også i verneområder og at det ved bruk av helikopter unngås skader eller slitasje på terrenget.

Bakgrunn for saken

Roger Ingvaldsen søkte i epost datert 26. september 2016 om tillatelse til bruk av helikopter for uttransport av elgslakt i Harondalen. Det ble vist til at Ingvaldsens jaktlag har fått dispensasjon til bruk av ATV med belter for utfrakt av elgslakt i perioden 2014-2017. Ingvaldsen mener helikoptertransport er bedre, ikke minst for å forhindre kjøreskader i terrenget.

Forvalter behandlet søknaden som delegert sak samme dag som søknaden ble mottatt. Det ble gitt dispensasjon til bruk av helikopter, jf. naturmangfoldloven § 48. Forvalter mente at en enkelt helikopterlanding ikke vil ødelegge plantelivet/vegetasjon eller kulturminner og at de zoologiske forholdene på stedet var godt kjent. Tiltaket vil derfor ikke påvirke verneverdiene nevneverdig eller være i strid med verneformålet, slik at vilkårene for å kunne gi dispensasjon etter § 48 forelå.

Klagen

Vedtaket ble påklagd av Naturvernforbundet i Nordland i brev datert 19. oktober 2016. Det ble i klagen vist til at verneforskriftene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde ikke har noen hjemmel for å gi dispensasjon til motorferdsel for utfrakt av elg, og at det derfor må dispenseres med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Naturvernforbundet mener at støy fra helikopter vil kunne skade både vilt og tamrein og forstyrre vesentlig forbipasserende fotturisters naturopplevelse.

Naturvernforbundet mener motorferdsel i og utenfor verneområdene er den største trusselen mot norsk natur, men at det i verneområder er større muligheter for å regulere motorferdselen og legge

ned motorferdselsforbud. Naturvernforbundet mener det er forvaltningsmyndighetens ansvar å håndheve motorferdselsforbudet og at transport for utfrakt av elgslakt er unødvendig, dyret må kunne parteres på stedet og bæres ut i passe posjoner slik jegere gjorde tidligere.

Naturvernforbundet mener at Midtre Nordland nasjonalparkstyre har for liberal dispensasjonspraksis fra motorferdselsforbudet i verneområdene og ber Miljødirektoratet vurdere den samlede støy- og terrengbelastningen og kommentere hvorvidt det sittende nasjonalparkstyret har tilstrekkelig forståelse/kompetanse til å utøve sitt nasjonale naturvernansvar.

Forberedende klagebehandling

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen i møte den 20. desember 2016.

Det ble vist til gjeldende forvaltningsplan for verneområdene i Saltfjellet hvor det står at det kan tillates frakt av elgslakt ut av verneområde ved hjelp av helikopter dersom det søkes i god tid før jakta starter.

Styret mener at det i de tilfellene hvor vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 foreligger, må vurderes om tillatelsen vil kunne skape presedens. Styret foretrekker bruk av helikopter fremfor ATV, noe som kommer til uttrykk i forslaget til revisjon av eksisterende forskrifter.

Styret fant ikke grunnlag for å ta klagen til følge og saken ble i tråd med forvalters innstilling sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratets vurderinger

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Naturvernforbundet i Nordland har påklagd nasjonalparkstyret sin tillatelse til utfrakt av elgslakt med helikopter i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde.

Klagen behandles etter verneforskriftene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde, som begge ble vedtatt ved kongelig resolusjon den 8. september 1989, og naturmangfoldloven.

Verneformålet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull, jf. verneforskriften kap. III. I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra og bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner. Nasjonalparken skal også gi allmenheten muligheten til naturopplevelse i området.

Verneformålet for Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder Jarbrudalen med Røssåga, Norges største uregulerte underjordiske elv og

botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlvfjell. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Verneforskriftene har ingen bestemmelser som hjemler omsøkte tiltak slik at en tillatelse må hjemles i naturmangfoldloven § 48 første ledd, førte alternativ. I følge denne bestemmelsen kan forvaltningen gjøre unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål eller kan påvirke verneverdiene negativt.

Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, det er opp til forvaltningens skjønn å avgjøre om dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet fange opp uforutsette eller særlige/spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Generelt er målsettingen å begrense motorferdselen i verneområdene til et minimum, likevel åpner de fleste verneforskrifter for enkelte typer nyttekjøring. Nyere forskrifter har vanligvis en egen dispensasjonsbestemmelse som hjemler bruk av motorferdsel til utfrakt av felt elg eller hjort og direktoratet legger til grunn at motorferdsel for slik utfrakt vanligvis kan hjemles i naturmangfoldloven § 48 i de tilfeller hvor eldre forskrifter mangler denne bestemmelsen.

Direktoratet er enig med Naturvernforbundet i at det i verneområdene skal være en restriktiv motorferdselspraksis og at det bør tenkes alternative fraktmetoder før dispensasjon innvilges. Siden naturmangfoldloven § 48 gir hjemmel til omsøkte tiltak, er det derfor opp til styrets skjønn å avgjøre hvorvidt dispensasjon skal innvilges.

Flyging med helikopter har ikke det samme skadepotensialet i terrenget som barmarkskjøring, jf. naturmangfoldloven § 8 jf. § 12. Det foreligger heller ingen indikasjoner på at tillatelsen medfører at den samlede belastningen i området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Det foreligger ingen holdepunkter for at bruk av helikopter vil skremme eller skade vilt eller tamrein i særlig større omfang enn bruk av ATV med belter. Det samme gjelder forstyrrelser for fotturister. Direktoratet er tilbakeholden med å overprøve styrets skjønn i tråd med våre retningslinjer og finner ikke grunnlag for å overprøve nasjonalparkstyrets skjønn i denne sak.

Når det gjelder nasjonalparkstyrets kompetanse, så har Stortinget vedtatt at de store verneområdene (nasjonalparker/landskapsvernområder) skal forvaltes av folkevalgte representanter fra kommune og fylkeskommune, samt Sametinget i samiske områder. En statlig ansatt nasjonalpark-/verneområdeforvalter skal sikre god kunnskap om lokalmiljøet. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalteren være en del av og kunne benytte det samla kompetansemiljøet hos fylkesmannen. Forvalteren skal legge opp til at forvaltninga skjer i samsvar med internasjonale forpliktelser, nasjonale føringer, naturmangfoldloven og verneforskrifta.

Vedtak:

Miljødirektoratet tar ikke klagen fra Naturvernforbundet til følge. Vedtak fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre datert 26. september 2016 stadfestes. Miljødirektoratet sitt vedtak er endelig og kan ikke påklages videre.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Roger Ingvaldsen		8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten v/ Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Naturvernforbundet i Nordland
Norsmarkveien 4
8642 FINNEIDFJORD

Trondheim, 18.04.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/87

Saksbehandler:
Line Novstad Klungreseth

Avgjørelse i klagesak – dispensasjon til bruk av helikopter for frakt av felt elg

Miljødirektoratet opprettholder Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak av 13. oktober 2016. Miljødirektoratet har i sin vurdering lagt vekt på at det foreligger en etablert praksis for bruk av motorkjøretøy for utfrakt av felt elg og hjort også i verneområder. Bruk av helikopter vil unngå skade eller slitasje på terrenget. Klager gis ikke medhold.

Vi viser til klage av 19. oktober fra Naturvernforbundet i Nordland på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak av 13. oktober 2016. Klagesaken ble oversendt til Miljødirektoratet fra nasjonalparkstyre i brev av 4. januar 2017.

Sakens bakgrunn

Nasjonalparkstyret har i brev 13. oktober 2016 fattet vedtak om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Semska-Stødi naturreservat for bruk av helikopter for frakt av skutt felt elg. Dispensasjonen ble gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det ble satt en rekke vilkår i dispensasjonen, og dispensasjonen ble gitt for sesongen 2016- 2018.

Naturvernforbundet i Nordland påklaget vedtaket i brev av 19. oktober.

Klagen ble behandlet av nasjonalparkstyre i møte (utvalgssak 87/2016) 20. desember 2016. Styret fant ikke grunn til å endre sitt opprinnelige vedtak.

Klagers anførsler

I klagen anfører dere at det ikke er hjemmel til å gi dispensasjon til bruk av helikopter for uthenting av felt vilt i verneforskriften. Dere mener at en dispensasjon til helikoptertrafikk med landing vil medføre et svært høyt støynivå som vil påvirke både vilt, tamrein og fotturister. Motorisert ferdsel anses som den største trusselen mot vernet og ikke vernet natur. I verneområdene har forvaltningsmyndighetene lovhjemlet adgang og plikt til å håndheve motorisert ferdsel. Dere mener derfor at styret må gjøre dette istedenfor å gradvis uthule vernet.

Elgjakt er etter deres mening ikke nødvendig matauk, men rekreasjon. Jaktlag har i alle år partert viltet der det er blitt skutt og båret tilbake i passende porsjoner, og dere stiller spørsmål til at

dagens jegere skulle være i dårligere form enn tidligere.

Dere viser også til at dere har påklaget en rekke dispensasjoner som har blitt innvilget på tvers av forskriftene. Dere ber derfor Miljødirektoratet om å ta stilling til den samlede støy og terrengbelastningen i forvaltningsområde og vurdere om det sittende styre har tilstrekkelig kompetanse/ forståelse til å utøve sitt nasjonale naturvernansvar.

Styret sin behandling av klagen

Styret har vist til forvaltningsplanen for Saltfjellet der helikopter i forbindelse med jakt kan tillates for frakt av elgslakt dersom det søkes i god tid før jaktstart.

Da det ikke er egen hjemmel i forskriften har styret behandlet søknaden etter naturmangfoldloven § 48. Styret har vurdert at en dispensasjon ikke vil være i strid med verneformålet og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. I forhold til presedensvurderingen er det ønskelig at transporten skjer med helikopter enn ATV. Dette er også tatt høyde for i de nye forskriftene i forbindelse med utarbeidelsen og revideringen av forskriftene for verneområdene på Saltfjellet.

Styret fant ikke grunn til å endre sitt vedtak ved behandling av klagen og saken er derfor oversendt Miljødirektoratet som skal ta den endelig avgjørelsen i saken.

Rettslig grunnlag

Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse jf. forvaltningsloven (fvl.) § 28 og klagen er sendt inn før klagefristens utløp, jf. fvl. § 29.

Miljødirektoratets vurdering

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Klagen behandles etter verneforskriften for Semska-Stødi naturreservat som ble vedtatt ved kongelig resolusjon 20. august 1976.

Verneformålet for Semska-Stødi naturreservat er "å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegnet landskap av glasielle løsmasseavsetninger, og å bevare dette området i sin naturgitte tilstand".

Det er ingen bestemmelse i verneforskriftene som åpner for bruk av helikopter til utfrakt av felt elg. Saken vurderes derfor etter nml. § 48 første ledd, første alternativ, der styret kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom tiltaket ikke strider mot formålet med vernet eller påvirker verneverdiene negativt. Etter denne bestemmelsen har ingen krav på dispensasjon, det er opp til styret å avgjøre om dispensasjon skal gis.

I verneområder er det en målsetting om å begrense motorferdsel til et minimum, men de fleste nye verneforskriftene åpner for enkelte type nyttekjøring. Motorferdsel til utfrakt av elg og hjort er en slik type nyttekjøring nyere forskrifter åpner for. Når gamle forskrifter ikke har denne

bestemmelsen legger Miljødirektoratet til grunn at nml. § 48 kan benyttes. Det er derfor opp til styrets skjønn å avgjøre om dispensasjon skal gis eller ikke.

Motorisert ferdsel i verneområdene skal begrenses til et minimum, og Miljødirektoratet støtter Naturvernforbundet i at det ikke må skje en gradvis uthuling av vernet ved at det åpnes for en omfattende bruk av motorisert ferdsel. Bruk av helikopter har imidlertid ikke det samme skadepotensialet som barmarkskjøring har i terrenget, jf. nml. § 8 og § 12. Når det gjelder den samlede belastning så anser ikke Miljødirektoratet at den vil være for stor i området, jf. nml. § 10. Det er minimalt med våtmarksfugl når elgjakta pågår da hekkesesongen er over. Helikopter vil således ikke skremme eller forstyrre dyrelivet i særlig større omfang enn bruk av ATV med belter ville ha gjort. Det samme gjelder forstyrrelser for fotturister.

Miljødirektoratet er tilbakeholden med å overprøve styrets skjønn i tråd med våre retningslinjer og finner ikke grunnlag for å endre styret sin avgjørelse.

Naturvernforbundet stiller spørsmål med styret sin kompetanse og ber Miljødirektoratet ta stilling til dette. Stortinget har vedtatt at de store verneområdene skal forvaltes av et styre bestående av folkevalgte representanter fra kommune, fylkeskommune, samt Sametinget i samiske områder. En statlig ansatt nasjonalpark-/ verneområdeforvalter skal sikre god kunnskap om lokalmiljøet. For å sikre en kunnskapsbasert forvaltning skal forvalteren være en del av og kunne benytte det samla kompetansemiljøet hos fylkesmannen. Forvalteren skal legge opp til at forvaltninga skjer i samsvar med internasjonale forpliktelser, nasjonale føringer, naturmangfoldloven og verneforskrifta. Miljødirektoratet har tiltro til at områdene forvaltes i tråd med dette.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak 13. oktober 2016, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Direktoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
avdelingsdirektør

Olav Nord- Varhaug

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Statskog Fjelltjenesten v/ Jim Kristensen			
Saltdal kommune	Kirkegaten 23	8250	Rognan
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø

Naturvernforbundet i Nordland
Nordmarkveien 4
8642 FINNEIDFJORD

Trondheim, 27.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/117

Saksbehandler:
Line Novstad Klungreseth

Avgjørelse i klagesak- avvisning av klage- Junkerdal nasjonalpark

Miljødirektoratet viser til brev av 3. januar 2017 fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedrørende avvisning av klage fra Naturvernforbundet i Nordland på vedtakene om utlegging av åte og transport av åte i forbindelse med jervfelling.

Miljødirektoratet har etter klagebehandling kommet til at Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt avvisningsvedtak i møte 20. desember 2016 stadfestes. Klagen tas ikke til følge.

Saksgang

Midtre Nordland nasjonalparkstyre (heretter kalt styret) ga i møte 24. mai 2015 (sak 40/2016) dispensasjon til utlegging av åte og transport av åte i forbindelse med jervfelling i perioden 10. september 2016 til 15. februar 2017.

Naturvernforbundet i Nordland påklaget vedtaket i brev av 8. juni 2016, sendt i epost 4. juli 2016.

Klagen ble behandlet av arbeidsutvalget som avviste klagen. Arbeidsutvalget fattet imidlertid ikke vedtak om avvisning eller opplyste om klagefristen. Arbeidsutvalget hadde heller ikke myndighet til å avgjøre om en klage skulle tas opp til behandling eller ikke.

Saken ble lagt frem for styret 21. september 2016 som en referatsak.

Naturvernforbundet sendte 18. oktober 2016 en ny klage på vedtaket.

Klagen ble tatt opp til behandling i styret i møte 20. desember 2016 der klagen ble behandlet som en klage på avvisningen. Styret fant ikke grunnlag for å ta klage på avvisningen til følge.

Saken er derfor oversendt Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Klagen

I klagen viser Naturvernforbundet til at deres hovedankepunkt var at vedtaket ble truffet uten reell hjemmel og i strid med ufravikelig formkrav for dispensasjoner etter naturmangfoldloven. Naturvernforbundet hevder at vedtaket er ugyldig og at klage på ugyldige vedtak kan fremmes uavhengig av forvaltningslovens bestemmelser om klagefrist. Etter Naturvernforbundet sin vurdering er det ikke hjemmel i nml. § 48 til å gi dispensasjon til denne type tiltak, da det vil være i strid med verneformålet. De omsøkte tiltaket må ikke gjennomføres innenfor verneområdet da de kan gjennomføres utenfor verneområdet med tilfredsstillende resultat.

Behandling av klagen i styret

Styret viste til at klagen ble mottatt 4. juli 2016, tre uker etter at klagefristen var gått ut. Selve brevet var imidlertid datert 8. juni 2016 som var innenfor klagefristen. Naturvernforbundet opplyste styret om at klagen ikke hadde blitt sendt tidligere da det hadde oppstått en feil på forbundet sin offisielle epostkonto. Klagen ble derfor sendt fra en privat epostkonto 4. juli. Naturvernforbundet purret i epost av 2. august på at klagen ikke var behandlet og viste til at klagen burde tas til behandling etter forvaltningsloven § 31. Klagen hadde imidlertid blitt behandlet av AU, men det ble ikke fattet vedtak, ikke opplyst om klagefrist, og AU hadde ikke myndighet til å behandle klagen.

Styret valgte å håndtere eposten av 2. august som en klage på avvisningsvedtaket selv om avvisningen ble gjort av AU som ikke hadde myndighet. Klagen fra Naturvernforbundet ble fremsatt med fristavbrytende virkning 4. juli, seks uker etter underretning om vedtaket. Styret viste til forvaltningsloven § 30 andre punktum der det står "kommer erklæringen ikke frem, må den gjentas innen en uke etter at vedkommende har fått vite om dette eller burde ha forstått det eller- om den opprinnelig frist er kortere- innen en frist av samme lengde som denne". Etter forvaltningsloven § 11 fjerde ledd skal klagen sendes på nytt dersom ikke klager mottar bekreftelse om at henvendelsen er mottatt etter § 6. Styret mente at klagen som er datert 8. juni og som ikke ble sendt før 4. juli er for sent fremsatt. Det var etter styrets mening klager som måtte ta ansvaret for feilen og som burde ha oppdaget feilen, og dermed kunne fremsatt ny klage innen fristen.

Styret fant heller ikke grunn til å gi oppfriskning av klagefrist etter forvaltningsloven § 31 første punkt da Naturvernforbundet selv måtte lastes for at klagen ble fremsatt for sent. Det ble heller ikke opplyst når feilen ble oppdaget eller hvorfor klagen kom så sent. Klagen hadde heller ikke blitt forsøkt sendt i mellomtiden. Styret har i sin behandling vektlagt at den påklagde dispensasjonen gir noen en rettighet, og at det da er særlig viktig at klagefrister holdes.

Når det gjelder saksbehandlingen ser styret at AU sin behandling av klagen ikke skulle skjedd, da AU ikke hadde delegert myndighet til å avvise klagen. Styret anser saksbehandlingsfeilen som reparert ved at styret opprettholdt avvisningen.

Miljødirektoratet sin vurdering av klagen

Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. For at en klage skal tas opp til behandling må klagen ha kommet inn tre uker innen underretningen er

kommet frem til en part, jf. fvl. § 29. Klagen fra Naturvernforbundet kom inn tre uker etter klagefristens utløp, og er derfor ikke rettidig fremsatt og kan avvises med hjemmel i fvl. § 33, 2. ledd siste setning.

I henhold til fvl. § 31 kan klagen i visse tilfeller tas under behandling selv om klagefristen er oversittet. Klagen kan likevel tas til behandling dersom a); parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med å klage etterpå, eller b); det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd. Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling skal det i henhold til bestemmelsens annet ledd også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Klagen kom inn for sent på grunn av at Naturvernforbundet sin epostkonto ikke virket. Dette i seg selv kan ikke sies å være en unnskyldningsgrunn for at fristen ble oversittet. Klagen var datert 8. juni, og det var da en uke igjen til klagefristen gikk ut. Dersom epostkontoen ikke virket burde Naturvernforbundet benyttet en annen epost eller sendt klagen i posten. Naturvernforbundet må selv lastes for at klagefristen er oversittet, og oppreisning etter bokstav fvl. § 31 første ledd bokstav a) er således ikke aktuelt.

Spørsmålet er da om klagen kan tas til behandling fordi det av særlig grunner er rimelig at klagen blir prøvd, jf. § 31 første ledd bokstav b). I kommentarutgaven til forvaltningsloven (Woxholt 2011) s. 535 er bestemmelsen i § 31 kommentert slik: *"Et hensyn som kan tale for oppreisning etter dette alternativet, er at saken er av særskilt stor betydning for klageren, eller at den reiser et prinsippsspørsmål som også forvaltningen er tjent med at det blir tatt stilling til. Det kan særlig være aktuelt om klagen ikke bare angår skjønnsutøvelsen, men spesielt rettsanvendelsen. Synes realitetsavgjørelsen som er truffet av underinstansen tvilsom rettslig sett, er det også et moment som taler for oppreisning."*

Naturvernforbundet hevder at saken reiser prinsipielle spørsmål knyttet til både skjønnsutøvelsen og rettsanvendelsen.

Saken gjelder et vedtak som har betydning for Naturvernforbundet som organisasjon da interesser tilknyttet naturforvaltning er en sentral del av forbundets arbeid. Når det gjelder sakens prinsipielle side så kan spørsmålet reise et prinsipielt spørsmål. Miljødirektoratet viser imidlertid til forslag om revisjon og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og omkringliggende verneområder der det i de områdene er foreslått en forskriftsendring som åpner for at det kan gis tillatelse til utlegging av åte. Spørsmålet vil således bli tatt opp til generell vurdering i forbindelse med sluttbehandling av disse sakene. Miljødirektoratet ser derfor ikke grunn til at det tas stilling til spørsmålet i denne enkeltsaken. Selv om saken har betydning for Naturvernforbundet sine interesser, så har Naturvernforbundet hatt mulighet til å fremme sitt syn i høringen som har pågått i forbindelse med forslagene til ny forskrift for verneområdene i Saltfjellet- Svartisen.

I forhold til tillatelsen til motorisert ferdsel så reiser ikke denne noen prinsipielle spørsmål.

Miljødirektoratet finner etter dette ikke grunn til å gi oppfriskning etter fvl. § 31 første ledd bokstav b).

Videre skal det ved vurderingen av om en klage skal tas opp til behandling vektlegges om en endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre, jf. fvl. § 31 annet ledd. Vedtaket som er truffet gjaldt en dispensasjon i perioden 10. september 2016 til 15. februar 2017. Naturvernforbundet mener at denne tillatelsen må omgjøres. Det har gått lang tid mellom vedtaket ble truffet og til klagen ble behandlet av styret. Tiltakshaver har således innrettet seg etter vedtaket og tillatelsen har utløpt. En omgjøring vil således ikke ha noen praktisk betydning slik at den fører til skade eller ulempe for tiltakshaver.

Miljødirektoratet har etter en konkret vurdering kommet til at det ikke gis oppfriskning for klagefrist i denne saken. Naturvernforbundet må anses å være en part som er godt kjent med klagefrister og saksbehandlingen i det offentlige. Miljødirektoratet har i sin vurdering lagt vesentlig vekt på at Naturvernforbundet kan lastes for å ha oversett klagefristen vedrørende et vedtak som gir en privat part en rettighet. Overholdelse av frister er viktige for at en part kan innrette seg, forutsigbarhet, og tillit til de forvaltningsvedtak som blir truffet.

I forhold til saksbehandlingen i forkant av styrets behandling av klagen er det uheldig at saksbehandlingsreglene ikke er fulgt. Styret har imidlertid bemerket dette, så Miljødirektoratet ser ikke grunn til å gå nærmere inn på dette. Det er imidlertid viktig at det innarbeides gode saksbehandlingsrutiner, særlig når det gjelder enkeltvedtak.

vedtak:

Miljødirektoratet opprettholder styret sitt vedtak av 20. desember 2016, sak 80/2016 om avvisning av klage. Klagen har ikke ført frem. Miljødirektoratet sitt vedtak er endelig og kan ikke påklages videre i forvaltningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord- Varhaug
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Prosjekt utmark for Bergfall Rovviltlag
Balvatn reinbeitedistrikt
Statskog Fjelltjenesten v/ Jim. T.
Kristensen

Moloveien 10	8002	BODØ
Moloveien 10	8002	BODØ
Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Postboks 63 sentrum	7801	NAMSOS

Referat møte 5. mai i foreløpig arbeidsgruppe for oppfølging av fylkesdelplan Sjunkan – Misten

Møte ble holdt **5.mai 2017** på møterom 3 i Fauske kommune kl 12-14.

Tilstede i møte:

Gunnar Myrstad – Fauske kommune
Ronny Skansen – Nasjonalparkstyret
Eirik Stendal – Sørfold kommune
Mari Hulleberg – Prosjektleder
Aviaja Kleist – Bodø kommune

1. Godkjenning av referat

Arbeidsgruppa mente referatet fra forrige møte var ok, med en grei referatsform.

2. Effekt- og resultatmål av innfallsportene

Prosjektleder redegjorde for ønske om å ta et steg tilbake for at medlemmene skal være mer forent om målene med prosjektet og ambisjonsnivået, ettersom dette ikke er blitt konkretisert tidligere i prosessen.

For flere var det i førsteomgang et ønske å redusere belastningen av dagens bruk, og deretter utvikle innfallsportene videre hvis det skulle bli behov. Etter noe diskusjon ble gruppa enige om at økt bruk må være et uttalt mål, og at det skal skapes noe som kommer til å tiltrekke flere folk til innfallsportene.

Videre var alle medlemmene i gruppa enige om at det må være synlig at dette er innfallsportene til barnas nasjonalpark. Dette må gjøres i form av informasjon for barn, i barns høyde, med lyd og universelt utformet. Innfallsportene må være den opplæringsarenaen det var meningen at det skulle være.

Prosjektleder skal formulere forslag til effektmål før neste møte.

Resultatmål:

Det ble videre diskutert hva som bør etableres for å kunne oppfylle målet om økt bruk. Det var enighet om å jobbe videre med forslaget fra båtforeninga i Røsvik. De har planer om å bygge en småbåthavn med bølgedemper, et servicebygg med venterom og informasjonsrom.

I Fridalen er det ønskelig med et toalett, det bør avventes i Vatnlia. Det var usikkerhet knyttet til behovet for avfallshåndtering, og det ble derfor enighet om at det ikke blir førsteprioritet, også fordi det er utfordrende å drifte. I både Vatnlia og Fridalen er det ønskelig med en tilrettelagt sti for barn. I Fridalen blir det viktig å samarbeide med helsesportsenteret, og i Vatnlia bør det samarbeides med leirskolen. Alle innfallsporster skal ha informasjon og kart. Nasjonalparkstyret må utforme sin informasjon i tråd med den nye merkevaren fra Miljødirektoratet. I tillegg må det avklares hvem andre som

har behov for å sette opp informasjon. I både Fridalen og Vatnlia er det ønskelig med bord, benker og muligens en bålplass. I Fridalen bør det legges asfalt på vegen.

3. Medlemmer i arbeidsgruppa

Det var enighet om at medlemmene i arbeidsgruppa må bidra i planlegginga av alle innfallsportene, ikke bare den i egen kommune. Medlemmene må stille opp etter behov, og dette er størst i startfasen. Det var ønskelig at noen møter kunne foregå på skype, og det burde lages en møteplan fram til sommeren. Gruppas oppgaver vil være å bidra med kunnskap om egen organisasjon, og bistå prosjektleder i søken etter rette kontaktpersoner. Det er ønskelig å inkludere en person fra fylkeskommunen i arbeidsgruppa. Prosjektleder avklarer med NFK hvem det kan være aktuelt at blir med. Det ble enighet om at barnas representant i hver kommune får prosjektbeskrivelsen presentert etter hvert. Det var ønskelig at Salten friluftsråd i stedet for å være del av gruppa, skulle bli inkludert seinere i prosessen.

4. Medlemmer i styringsgruppa

Fra Fauske og Sørfold var det ønskelig å spørre ordføreren om å stille som representanter i styringsgruppa. Bodø kommune ønsker å spørre en politiker fra utvalget Plan, Næring og Miljø. Det skal avklares om det er behov for noen fra nasjonalparkstyret. Prosjektleder skal spørre om leder av Visit Bodø kan tenke seg å delta, og en representant fra fylkeskommunen. Det skal avklares nærmere om det blir en politiker eller en person på ledernivå fra fylkeskommunen. Det er ønskelig at alle representantene i styringsgruppa utnevner en vara, for å sikre deltagelse på møtene. Første møte i styringsgruppa er ønskelig å holde i slutten av mai. På dette møte skal arbeidsgruppa presenteres og godkjennes. Det skal også være utarbeidet en prosjektbeskrivelse som kan vedtas. Styringsgruppa skal ha ansvar for retning, finansiering og fremdrift i prosjektet.

Prosjektleder skal utarbeide mandat for styringsgruppa og arbeidsgruppa.

5. Brev til arbeidsgruppa og styringsgruppa

Det var enighet om at det ikke er behov for å sende ut et brev til arbeidsgruppa, da denne delvis er satt. Til styringsgruppa er det viktig at det blir sendt ut et brev. Dette kan sendes direkte til de personene som det er ønskelig at skal delta i denne gruppa.

6. Framdriftsplan

Prosjektleder viste fram foreløpig forslag til framdriftsplan, og hadde i den anledning en del oppfølgingsspørsmål. Det var enighet om at det er lite realistisk at innfallsportene kan bli ferdig bygget i løpet av ett år, men målet må være at anbudsprosessen er gjennomført. Det er viktig at representantene fra hver kommune bidrar i forbindelse med søknad om nye midler til prosjektstillingen i budsjetttrunden til høsten. Det er ønskelig at prosjektet presenteres som en orientering i ulike politiske utvalg i hver kommune. Før den tid bør prosjektbeskrivelsen være godkjent av styringsgruppa, slik at det kan presenteres klare mål for politikerne. Prosjektleder skal avklare med fylkesmannen om det er mulig å søke om skjønnsmidler, og om det er mulig å få utsatt frist for å søke om midler til Sophies Minde stiftelsen.

Ref: Mari Hulleberg 08.05.2017

Naturvernforbundet i Nordland
v/ Frode Solbakken
8646 KORGEN

Trondheim, 24.03.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/979

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse av klagesak - klage på dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sjunkehatten nasjonalpark for oppkjøring av skiløyper og frakt av pasienter fra helsesportsenter

Det vises til klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 20. desember 2016 hvor det ble gitt tillatelse til frakt av pasienter på snøskuter til Sætervatn, Hammervatn og Halsvatn med 10 turer. Det ble også gitt tillatelse til bruk av løypemaskin for å tilrettelegge løyper til og ved Hammervatnet og bruk av snøskuter/ATV med belter for frakt av pasienter med 20 turer.

Miljødirektoratet tar ikke klagen fra Naturvernforbundet i Nordland til følge. Villkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 foreligger og det er lagt vekt på at direktoratet ikke vil overprøve nasjonalparkstyret sitt skjønn og at vedtaket er i tråd med de føringer som er gitt i kongelig resolusjon.

Bakgrunn for saken

Den 1. september 2016 søkte Valnesfjord helsesportsenter om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sjunkehatten nasjonalpark. Det ble søkt om tillatelse til bruk av ATV m/belter, snøscooter eller løypemaskin for oppkjøring av tre nye løyper og transport av pasienter. Det ble søkt om 20 turer pr sesong i en 5-årsperiode.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ga den 20. desember 2016 tillatelse til Valnesfjord helsesportsenters bruk av snøscooter/ATV med belter for transport av pasienter til Sætervatn, Hammervatn og Halsvatn med ti turer pr sesong i tidsrommet 20.12.2016 - 01.05.2021.

Det ble også gitt tillatelse til bruk av løypemaskin inn mot sørenden av Hømmervatnet og bruk av snøscooter/ATV med belter ved Hømmervatnet for å tilrettelegge løyper for pasienter ved helsesportsenteret. Det ble i tillegg gitt tillatelse til transport av pasienter med 20 turer pr sesong i perioden 20.12.2016 - 01.05. 2021 etter disse traseene.

I saksfremlegget redegjøres det for at verken verneforskrifta eller forvaltningsplan åpner for oppkjøring av skiløyper til Hømmervatnet, men at verneforskrifta hjemler adgang til å gi transport av pasienter jf. § 3 pkt. 6.3 e). Søknaden om oppkjøring av løypetrase blir derfor behandlet etter

den generelle dispensasjonsbestemmelsen, jf. verneforskriftas § 4. Vilåårene ble for å gi dispensasjon ble ansett å foreligge da løypeoppkjøringen verken strider mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig mente styret. Hømmervatnet ligger like innenfor nasjonalparkgrensa og løypeoppkjøring her og ikke ved Sætervatnet gir redusert motorferdsel inn i parken. I følge saksframlegget vil det bli gitt tillatelse til transport av pasienter til Sætervatnet, men ikke til oppkjøring av løype.

Klagers anførsler

Vedtaket ble påklaget av Naturvernforbundet i Nordland i brev datert 24. januar 2017.

Motorferdsel er ifølge naturvernforbundet en av de største truslene mot naturen og det bør føres en svært restriktiv dispensasjonspraksis i verneområdene. Persontransport medfører forurensning, arealbeslag og støy. Motorferdsel medfører også en redusert naturopplevelse, forstyrrer dyrelivet og tillatelsen er derfor i strid med verneformålet, intensjonene i verneforskriften og naturmangfoldloven. En tillatelse vil også kunne medføre en uheldig presedens hevder naturvernforbundet.

Videre legger naturvernforbundet til grunn at verneområdene og verneverdiene må ha forrang foran enkeltmenneskers behov, også i slike saker hvor tiltakshaver har gode intensjoner slik tilfellet er i foreliggende sak. Oppkjørte skiløyper bør bare forekomme utenfor verneområdene. Det finnes aktuelle områder utenfor Sjunkhatten nasjonalpark hvor det kan kjøres opp skiløyper heter det i klagen.

Det bes om at Miljødirektoratet opphever tillatelsene til persontransport og løypeoppkjøring/preparering ved Hømmervatnet.

Forberedende klagebehandling

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen i møte den 2. mars 2017.

Nasjonalparkstyret viste til at verneforskriften åpner for at det kan gis dispensasjon fra motorferdselsforbudet for transport av pasienter, og mente dispensasjonen derfor ikke er i strid med intensjonen med verneforskriften og verneformålet.

Vedtaket som gir tillatelse til å kjøre opp skiløyper ved Hammervatnet, vil kunne begrense bruken av motorferdsel lenger inn i nasjonalparken ifølge styret. Det opplyses at traseen ble benyttet før vernet ble vedtatt i 2010.

Nasjonalparkstyret fant at det ikke fremkom nye opplysninger i klagen og saken ble oversendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratet sine vurderinger

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Naturvernforbundet i Nordland klager over at det er gitt dispensasjon fra motorferdselsforbudet for persontransport og for dispensasjon til oppkjøring av skiløyper ved og rundt Hømmervatnet.

Klagen behandles etter verneforskrift for Sjunkehatten nasjonalpark og naturmangfoldloven.

Verneformålet for Sjunkehatten nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Allmenheten med fokus på barn og unge skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I Sjunkehatten nasjonalpark foreligger det et motorferdselsforbud, jf. verneforskriften § 3 pkt. 6.1. Unntatt fra dette forbudet er oppkjøring av skiløyper med løypemaskin i Øvre Valnesfjord og Bodømarka i perioden fra og med 1. november til og med 1. mai på blant annet traseen Valnesfjord Helsesportsenter - sørenden av Sætervatnet. Denne traseen kan altså helsesportsenteret kjøre opp uten at det omsøkes.

Forvaltningsmyndigheten kan også gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre i Øvre Valnesfjord for nødvendig transport av klienter ved Valnesfjord Helsesportsenter, jf. verneforskriften § 6.3 bokstav e). Helsesportsenteret har ikke krav på dispensasjon etter denne bestemmelsen, men tillatelse til persontransport av klienter vil være i samsvar med vernemyndighetenes intensjoner. Nasjonalparkstyret fastsetter omfanget og vilkårene for slik kjøring.

Nasjonalparkstyret har gitt Valnesfjord Helsesportsenter tillatelse til å kjøre opp en ny skiløype til og ved Hømmervatnet. Verneforskriften åpner ikke for oppkjøring av den omsøkte løype, slik at en tillatelse må hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften § 4 jf. naturmangfoldloven § 48. I følge denne bestemmelsen kan det gis dispensasjon fra verneforskriften dersom det omsøkte tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ingen har krav på dispensasjon etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen. Dersom vilkårene for å gi dispensasjon foreligger, er det opp til forvaltningens frie skjønn om tillatelse skal gis. Bestemmelsen er ment å komme til anvendelse på tilfeller som man ikke forutså eller som ble vurdert på vernetidspunktet, og vedtakets mulige presedensvirkning må tillegges vekt.

Den enkelte kjøring og omfanget av den samlede motorferdselen i nasjonalparken må vurderes for å fastslå om vilkårene for å gi dispensasjon foreligger etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 første ledd, første alternativ. Verneforskriften åpner for en del motorferdsel og forvaltningsmyndigheten må ha oversikt over og vurdere om den samlede belastningen i området blir for stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Dersom kjøringen, alene eller samlet, er i strid med verneformålet og påvirker verneverdiene nevneverdig, foreligger ikke vilkåret for å gi dispensasjon etter § 48 første ledd, første alternativ.

Direktoratet har ikke opplysninger som tilsier at vilkårene for å gi dispensasjon etter § 48 første ledd ikke foreligger. Motorferdsel på is og snødekt mark er skånsomt mot underlaget og hindrer

terrengskader, samtidig som oppkjøring av løyper vil kunne bidra til at skigåing kanaliseres til løypene. Kjøring med snøscooter medfører støy og uro, men direktoratet legger til grunn at omfanget er såpass lite at det ikke påvirker verneverdiene nevneverdig og er i strid med verneformålet, slik at vilkårene for å gi dispensasjon etter nml. § 48 foreligger.

Det er et mål å holde motorferdselen i verneområdene på et minimum og den gitte tillatelsen medfører ikke adgang til å begrense muligheten for å kjøre opp løyper inn til nordenden av Sætervatnet - Røsvik, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 6.2 bokstav h). Det fremgår av kongelig resolusjon at preparering og oppkjøring av skiløyper skal skje i randområder og der det er en etablert praksis, slik at det ikke etableres en ny praksis med preparerte spor inn i kjerneområdet til nasjonalparken. Det aktuelle området er i utkanten av nasjonalparken og traseen ble ifølge styret benyttet før vernet i 2010. Dispensasjon er således i tråd med intensjonene i kongelig resolusjon og direktoratet finner ikke å ville overprøve nasjonalparkstyrets skjønn i denne sak, selv om tillatelsen vil kunne medføre økt motorferdsel. Det vises til Klima- og miljødepartementets rundskriv datert 15. juni 2015. Det legges også vekt på at det i verneplanprosessen for Sjunkhatten nasjonalpark ble åpnet for at Valnesfjord helsesportsenter skulle få en begrenset rett til motorferdsel inne i nasjonalparken i forbindelse med driften av senteret.

Vedtak:

Klagen fra Naturvernforbundet i Nordland tas ikke til følge. Nasjonalparkstyrets vedtak datert 20. desember 2016 stadfestes. Miljødirektoratet sin avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Midtre Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
nasjonalparkstyre			
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Valnesfjord helsesportsenter	Østerkløftvei	8215	VALN
	en 249		ESFJ
			ORD

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statens hus
Moloveien 10
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røkland

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Klima- og miljødepartementet
Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Saksbehandler Inge Sollund Ingvaldsen

Vår ref. 2016/8778

Deres ref.

Dato 22.05.2017

Notat til møte med Klima- og miljødepartementet

Da en ny forvaltningsmodell med lokal forvaltning av verneområder skulle etableres i 2010 var det et ønske fra Salten regionråd om å slå sammen alle de fire potensielle nasjonalparkstyrene i Salten og Rana/Rødøy til et felles styre. Hovedargumentet var at det ville gi mer enhetlig forvaltning og at man slapp dobbeltrepresentasjon for eksempel ville seks kommuner vært representert i to nasjonalparkstyrene dersom det ikke hadde blitt et samordnet styre. En slik samordning skulle effektivisere ressursbruken, og mer ressurser kunne benyttes til tilrettelegging. En stordriftsfordel som ikke ser ut til å ha kommet Midtre Nordland nasjonalparkstyre til gode.

Da Midtre Nordland nasjonalparkstyre ble etablert fikk vi forvaltningsansvar for fire nasjonalparker: Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Sjunkehatten, Rago, to landskapsvernområder: Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat. I 2013 ble verneplan for Láhko nasjonalpark vedtatt, og forvaltningsansvaret ble lagt til Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Da ble nasjonalparkstyret utvidet til 14 medlemmer og består nå av ni kommunerepresentanter fra Rana, Rødøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske, Bodø og Sørfold, fire fra Sametinget og én representant for Nordland fylkeskommune.

I 2015 fikk Midtre Nordland nasjonalparkstyre tilbud om å overta forvaltningsansvaret for seks naturreservater som grenser til nasjonalparkene i sitt område. Nasjonalparkstyret takket ja til dette tilbudet under den forutsetning at styret fikk ekstra tiltaksmidler til avvikning av gran i de naturreservatene der planta gran utgjorde en trussel for verneverdiene (Junkerdalsura og Langvassdalen-Ruffedal naturreservat).

I dag forvalter Midtre Nordland nasjonalparkstyre: Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Sjunkehatten, Rago og Láhko nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområde samt sju naturreservat: Storlia, Blakkådalen, Dypen, Semska-Stødi, Stor-Graddis, Junkerdalsura og Langvassdalen-Ruffedalen naturreservat. Til sammen utgjør disse verneområdene et areal på 4339,1 km². Disse skal utvikles i tråd med ny merkevernsatsning for nasjonalparker i Norge.

Under årets tildeling av tiltaksmidler ble det gitt 1 650 000 NOK til gjennomføring av tiltak i disse verneområdene. I år var det en større grad av styring på bruken av midlene (se vedlegg). Blant annet sto det at 840 000 NOK skulle benyttes til avvikning av gran i Junkerdalsura naturreservat. Et av vilkårene for at Midtre Nordland nasjonalparkstyre tok over forvaltninga for dette reservatet var det skulle tildeles ekstra midler til det planlagte hogstprosjektet. Vilåret ble satt nettopp for at det ikke skulle ta beslag på de allerede pressede tiltaksmidlene. Derfor ble dette prosjektet prioritert lavt på årets søknad om tiltaksmidler. Dette ble vedtatt Midtre Nordland nasjonalparkstyre aksepterer ikke slik detaljstyring av Miljødirektoratet i prioriteringen av økonomiske midler i lokalforvaltning av verneområder.

Nasjonalpark	Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Láhko, Sjunkehatten og Rago
Naturreservat	Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde	Saltfjellet og Gåsvatnan

Midtre Nordland nasjonalparkstyre blir nå økonomiske tapere i tildelinga av tiltaksmidler og forvaltningsplanmidler. Hvis de 840 000 NOK som var merket til granhogst i Junkerdalsura naturreservat kom i tillegg til det styret egentlig ville fått, tilsier det 810 000 NOK til tiltak, eller 162 000 NOK pr. nasjonalpark. Dette er betydelig mindre enn andre nasjonalparkstyret: Jotunheimen som pilot for merkevarestrategien fikk 9 500 000 NOK, Lomsdal-Visten og Reinheimen ble begge tildelt 600 000 NOK. Vega verneområdestyre fikk 700 000 NOK. Naustdal-Gjengedal som forvalter to landskapsvernområder på til sammen 394 km² fikk 460 000 NOK. For å sette det i perspektiv: Lomsdal-Visten, Jotunheimen og Reinheimen nasjonalpark dekker til sammen et mindre areal enn det Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker å minne om intensjonen da storstyret ble etablert, og ønsker en mer hensiktsmessig tildeling av tiltaksmidler etter styrets egne prioriteringer i kommende års tildelinger.

Siv Mossleth
Styreleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Arkivsaksnr: 2012/4012-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 28.04.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	26/2017	02.06.2017

**Klage på vedtak. Oppreising. Nytt vilkår i dispensasjon av 23.07.2010.
Montering av fugleavvisere.**

Forslag til vedtak

Klagen avslås. Klagen videresendes til Miljødirektoratet for sluttbehandling.

Avslaget gis med hjemmel i § 31 i forvaltningsloven.

Bakgrunn

Denne saken gjelder to reingjerder som er etablert langs Nordlandsbanen for å forhindre at tamrein blir påkjørt på av toget

Gjerde 1.

Dette gjerdet er ført opp på strekningen fra Semska til Sørrelva.

Dispensasjon for dette gjerdet ble gitt av Fylkesmannen i Nordland (23.07.2010) som da hadde forvaltningsmyndigheten for Saltfjellet landskapsvernområde.

Til denne dispensasjonen var knyttet flere vilkår.

Et av vilkårene var:

Etter 5 år skal effekten av gjerdet evalueres. Om gjerdet ikke har hatt nevneverdig positiv effekt på påkjørslene, men samtidig negative effekter på de andre verdiene skal gjerdet fjernes.

Forvaltningsmyndigheten for Saltfjellet landskapsvernområde ble overført til Midtre Nordland nasjonalparkstyre 16. sept 2010.

Evalueringsrapporten som skulle gjøres ett 5 år konkluderer med:

«Konklusjon rein og vilt

Det antas at reingjerdet vil ha en klar positiv effekt for å redusere påkjørsler av rein på den aktuelle strekningen.

Det antas at liryte vil bli utsatt for kollisjon og antall fugl drept vil avhenge av tettheten av ryper. I gode rypeår antar vi at antallet drepte fugl vil ligge over Bevangers minimumsanslag fra Finnmark.

Området har også mange arter vadefugl. Vi antar at det også vil bli drept en del av disse artene.»

25.05.2016 fattet Midtre Nordland nasjonalparkstyre et nytt vedtak i saken. Det ble da i dispensasjonen fra Fylkesmannen i Nordland tilføyet 2 nye vilkår:

* Fugleavvisere skal monteres på gjerdet som beskrevet i søknaden for reinsdyrgjerdet på strekningen Lønsdal stasjon – Kjemågforsen, og effekten av disse skal vurderes årlig av NINA (eller tilsvarende konsulentfirma) og rapporteres årlig til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

* Dersom effekten av fugleavviserne ikke medfører ønsket resultat vil dette vilkåret bli fortløpende vurdert av Midtre Nordland nasjonalparkstyre når man har mottatt de årlige rapportene.

Disse vilkårene er i samsvar med to av de vilkårene som ble gitt ved Nasjonalparkstyrets tillatelse til å etablere et gjerde på strekningen Lønsdal stasjon – Kjemågforsen.

Dette på bakgrunn av evalueringsrapporten og at søknaden for det nye gjerdet på strekningen Lønsdal- Kjemppga var omsøkt med etablering av fugleavvisere.

Etter at dette vedtaket var gjort kjent for Jernbaneverket har vi mottatt to tilbakemeldinger fra Jernbaneverket ved Jan Birger Almåsbro

- *Ved e-post av 26.05.2016 fikk vi følgende tilbakemelding*

«Hei!

Endringsmelding mottatt- endringen tas til etterretning.»

- *Ved e-post av 03.06.2016 fikk vi følgende tilbakemelding:*

Hei!

Viser til mottatt «Melding om vedtak» i etterkant av behandling av Jernbaneverkets evalueringsrapport etter 5-års drift av Reingjerde på strekningen Semska – Sørrelva. Jernbaneverket har tatt vedtaket til etterretning og følgende tiltak iverksettes:

- Fugleavvisere av samme type som er montert på reingjerde Sefrivatn – Holmvassdal, monteres på gjerdestrekningen Semska – Sørrelva i løpet av 2016.06.03. Samme type vil også bli beskrevet på det nye gjerdet fra Lønsdal til Kjemånasen tunnel.
- Det inngås avtale med konsulentfirma NINA (eller tilsvarende kompetanse) for årlig kontroll av virkningen etter at nye avvisere er montert.
- Jernbaneverket Område Nord, innarbeider kontrollrutiner for alle reingjerdestrekninger, på lik linje som øvrige generiske kontroller.

Gjerde 2.

Dette gjerdet er det gitt dispensasjon for å føre opp på strekningen Lønsdal - Kjemåga.

Dispensasjon for dette gjerdet ble gitt av Midtre Nordland nasjonalparkstyre

*Grunnlaget for dispensasjonen var en søknad fra Jernbaneverket.
av 17.02.2016.*

Det opplyses i søknaden at det skal monteres fugleavvisere.

«Fugleavvisere

For å hindre påflygning av fugl vil det påmonteres fugleavvisere som beskrevet nærmere under gjerdets utforming.

Utforming av gjerde:

Plassering av gjerdet på en hensiktsmessig måte slik at man reduserer faren for kollisjon med fugl. 20-25 cm åpning under gjerdet slik at andre pattedyr kan passere under gjerdet.»

I brev av 23.03.2017 påklager BANE NOR begge disse vedtakene

«Klage på vedtak: Saltfjellet landskapsvernområde, Reingjerde mellom Semska og Sørrelva:

Nytt vilkår i Fylkesmannens dispensasjon av 23.07.2010

Det vises til notat fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre datert 26.05.2016 og med referansenr 2012/4012 – 541. Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 ble daværende Jernbaneverket (nå Bane NOR) pålagt å etablere fugleavvisere på gjerdet Semska - Sørrelva samt på gjerdet som fortsatt er under oppføring på strekningen Lønsdal stasjon – Kjemågforsen. Klagefristen ble satt til tre uker etter at vedtaket var mottatt. På dette tidspunktet ble vedtaket tatt til etterretning og det ble gitt tilbakemelding om at fugleavvisere skulle monteres innen 2016 på gjerdet strekningen Semska – Sørrelva. Dette har ikke blitt gjennomført. Bane NOR ønsker å rette en klage mot vedtaket som ble fattet i Midtre Nordland Nasjonalparkstyre 24.05.2016. Bane NOR er kjent med at den ordinære klagefristen er oversittet. Det søkes på denne bakgrunn om oppreisning jf. forvaltningsloven § 31 første ledd litra b).

Bakgrunn

Bakgrunn for vedtaket er et notat utarbeidet av NINA på vegne av Jernbaneverket, som evaluerer effekten av gjerdet etter 4 år på fugler, fallvilt, fjellrev og vegetasjon langs gjerdet. Vedtak om montering av fugleavvisere er basert på evaluering av det biologiske mangfoldet i området. Det ble ikke funnet mange kolliderte fugler utenom lirype, og registrerte kollisjoner av lirype lå mellom 10 – 14 fra siste året. Konklusjonen fra NINA er at dette er såpass høye tall at avbøtende tiltak bør vurderes.

Begrunnelse for klagen

Ifølge forvaltningsloven § 31 første ledd litra b) kan en klage tas under behandling, selv om klageren har oversittet klagefristen, såfremt det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Bane NOR mener at innholdet i vedtaket som ble fattet var en slik art at vi ikke forstod omfanget av vilkårene, og heller ikke hvilke økonomiske kostander dette ville medføre. De vilkår som er satt for oppføring av fugleavvisere anses som urimelig, da innkjøp av fugleavvisere, arbeidet med montering samt vedlikehold i etterkant utgjør et svært omfattende krav. Tiltaket vil være svært ressurskrevende å gjennomføre, både med tanke på arbeidstimer og kostnader.

Reingjerdet går på hver side av jernbanesporet. Antall fugleavvisere er beregnet til 3000 stk på strekningen Semska – Sørrelva og 6000 stk på strekningen Lønsdal stasjon – Kjemågforsen. Det er totalt 9000 fugleavvisere. Grovt anslått er kostanden knyttet til oppføring beregnet til å ligge mellom 1,5 – 2 millioner kroner. Dette er kostander det ikke er tatt høyde for i vedlikeholdsbudsjettet eller i investeringsbudsjettet til Nordlandsbanen Nord. Det ble heller ikke avsatt midler til montering av fugleavvisere for 2016.

Bane NOR mener på denne bakgrunn at vilkåret om oppføring av fugleavvisere er uforholdsmessig tyngende i forhold til vilkårets bakenforliggende hensyn. Det vil dermed være urimelig å pålegge gjennomføring av et slikt tiltak.

Ifølge forvaltningsloven § 31 annet ledd skal det i vurderingen etter første ledd også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre. Det bakenforliggende hensynet bak forvaltningslovens klagefrister er behovet for innrettelse etter at et vedtak har blitt truffet. Vedtaket som nå påklages, omhandler tillatelse til oppføring av reingjerde i et avsidesliggende område, uten bebyggelse eller annen trafikk enn togtrafikk. Oppføringen av reingjerdet mellom Lønsdal stasjon – Kjemågforsen er heller ikke fullført per dags dato. Vedtaket kan således ikke ha medført noen innrettelse på dette tidspunktet.

Konklusjon

På bakgrunn av overstående begrunnelse mener Bane NOR at det foreligger en adgang til oppreisning jf. forvaltningsloven § 31 første ledd litra b). Bane NOR ønsker på denne bakgrunn å fremsette en klage på vilkår om montering av fugleavvisere på reinsdyrgjerdet på strekningene Lønsdal stasjon – Kjemågforsen og Semska – Sørrelva.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet landskapsvernområde ble etablert 8. september 1989.

Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner, jfr. verneforskriftens Kap. III.

Innen landskapsvernområdet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, flatehogst, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler, bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller/andre konsentrerte forurensningstilførsler.

Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfelle om et tiltak må anses å endre landskapets art eller karakter vesentlig, jfr. kap. IV punkt 1 i verneforskriften.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til tiltak og naturinngrep i tilknytning til jernbane og riksveg (snøoverbygg, snøskjermer m.m.), jfr. kap IV punkt 6 i verneforskriften.

Vurdering

Gjerde 2 ble det omsøkt med at fugleavvisere skulle monteres.

For Gjerde 1 ble det gitt en positiv tilbakemelding fra Jernbaneverket da de ble informert om det nye vilkåret.

Det har skjedd en strukturendring hos tiltakshaver ved at Jernbaneverket har endret navn til Bane Nord.

Grunnlag for klagen fra Bane Nord av 23.03.2017 er særlige grunner.

De særlige grunnene det her vises til er:

- Kostnader (innkjøp av fugleavvisere og montering)

Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser til § 11 i naturmangfoldloven som sier at tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadenes karakter.

Erfaringene fra gjerde 1. (Semska-Sørelva) var grunnlaget for at Jernbaneverket søkte om dispensasjon for gjerde 2 med etablering av fugleavvisere, og de samme erfaringene var årsak til at Midtre Nordland nasjonalparkstyre innførte nye vilkår i Fylkesmannens opprinnelige dispensasjon av 23.07.2010.

Saltfjellet er et mye brukt jaktområde så redusering av rypebestanden vil oppleves negativt for mange. Uttaket av ryer ved jakt på Saltfjellet nå er sterkt begrenset både ved at grunneier har innført dagskvoter på uttaket og ved at jaktseasonen er begrenset

I området er det faste forekomster av jaktfalk og fjellrev. Reduksjon av rypebestanden vil også være negativt for jaktfalk og fjellrevbestanden da ryer er en viktig del av næringsgrunnlaget for disse artene.

Konklusjon

Erfaringene etter fem års drift av gjerdet på strekningen Semska-Sørelva forelå både da søknaden om gjerdet på strekningen Lønsdal-Kjemåga ble behandlet og da de nye vilkåret i Fylkesmannens dispensasjon av 23.07.2010 ble innført.

Jernbaneverket som da var tiltakshaver «aksepterte» vilkårene i dispensasjonen for gjerdet på strekningen Lønsdal - Kjemåga og det nye vilkåret for gjerdet Semska – Sørelva.

Klagen om oppreisning avslås da det ikke foreligger nye særlige grunner. Det som her er nytt er at Jernbaneverket nå heter Bane NOR og at Bane NOR har andre vurdering vedrørende kostander og § 11 i naturmangfoldloven.

For gjerde 2 var dette omsøkt med at det skulle monteres fugleavvisere. Kostnadene med montering av fugleavvisere måtte da være kjent for tiltakshaver.

Det/de aktuelle gjerdene vil medføre en økt belastning på en allerede hardt belastet rypebestand og det vil også være uheldig for andre fuglearter. Hvor mye dette betyr for

de aktuelle artene er uklart og Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser her til § 9 i naturmangfoldloven (føre-var-prinsippet).

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Søndre Lønsdal hytteforening ved Georg de Bescke jr			
Søndre Lønsdal Hytteforening			
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet landskapsvernområde.

Naturmangfoldloven

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M106-2014. Miljødirektoratet.

Forvaltningsloven

Arkivsaksnr: 2016/8585-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 20.04.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	27/2017	02.06.2017

Klagesak. Klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak i sak 18/2017. «Utsettelse av granhogst i Tollådalen»

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre finner at Salten Pitesamiske forening har klagerett og at klagen ble fremmet innen rett tid.

Vedtak 1:

Klagen tas ikke til følge. Klagen videresendes til Miljødirektoratet for sluttbehandling.

Det må gis en tilbakemelding til Salten pitesamiske forening om hvordan forvaltningsmyndighetene (nasjonalparkstyret/fylkeskommunen/sametinget) håndtere saker der det er oppstått skade på kulturminner.

Vedtak 2:

Alle saker som skal behandles av Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal ha et skriftlig saksfremlegg (forvalternes ansvar).

Andre saker som styret/deler av styret ønsker behandlet må tas opp under posten spørsmål/svar som er en fast post på våre styremøter. Styret kan på ordinær måte be administrasjonen om å utarbeide et saksfremlegg om et aktuelt tema.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsket i 2017 å ta ut et felt med planta gran i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. I 2016 ble det søkt midler for å planlegge uttaket. Det ble da utarbeida en plan for uttaket og for 2017 ble søkt om midler fra Miljødirektoratet om å utfører avvirkninga.

Administrasjonen har skrevet kontrakt med en lokal skogsentreprenør om avvirkning av plantefeltet. Arbeidet ble utført våren 2017.

Rett sør for granplantefeltet i Tollådalen ble det av Trones skole i 1989/90 etablert to gapahuker. Disse har vært brukt av Trones skole som overnattingssted og turmål. Bruken av gapahukene har i de senere år vært nede på et lavmål.

Det er nå innledet et samarbeid mellom Trones skole i Beiarn og Alberthaugen skole i Bodø. Man ser for seg en økt bruk av gapahukene i årene som kommer.

Alberthaugen skole søkte om dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Nasjonalparken for å frakte inn noen sekker med ved til gapahukene. Forvalter på delegert myndighet, ga dispensasjon. I samtale med Alberthaugen skole informerte forvalter om den planlagte avvirkning av granplantefeltet.

Dispensasjonen ble påklaget av Naturvernforbundet i Nordland og Midtre Nordland nasjonalparkstyre har mottatt «protestbrev» på avvirkningen av plantefeltet fra Alberthaugen skole, fra Salten Pitesamiske forening og fra Beiarn kommune.

Klagen fra Naturvernforbundet ble behandlet av nasjonalparkstyret på styremøtet 02.03.2017 og styret opprettholdt der forvalters vedtak og saken er oversendt Miljødirektoratet.

På samme styremøte ble «protestbrevene» og forvalters tilsvaret til Alberthaugen skole og til Salten Pitesamiske forening presentert for styret som referatsaker. Beiarn kommune har mottatt kopi av disse svarbrevene.

På styremøte 02.03.2017 fremmet Audgar Carlsen følgende forslag til vedtak:

«Uttak av granfelt i Tollådalen settes på vent. Feltet er ca. 100 år og ligger over 450 meter over havet. Det undersøkes om det er spredning. Er spredningen så utbredt at det er et problem? Setter grana modne frø så høyt? Det undersøkes hvilke dyr, fugler og insekter som etter alle år har tilpasset seg i denne oasen i et ellers goldt landskap.

Flere skoler har i ca. i 30 år brukt bål plass og gapahuker til dag og overnattingssteder. Ved eventuelt hogging av feltet vil denne oasen bli ødelagt og vil i årtider bli en botanisk ørken.

Andre uttak av gran i verneområdene må tas ut over en lengre tidsperiode å bydes fram for grunneiere og andre som er interessert.»

Audgar Carlsen sitt forslag fikk fem stemmer, seks stemte imot. Forslaget ble ikke vedtatt.

Forslaget ble fremmet i møtet uten noe saksfremlegg. Begrunnelse for foreslått vedtak fremgår i forslaget.

I brev av 16.03.2017 påklager Salten Pitesamiske forening dette vedtaket:

«Granplantefeltet i Tollådalen. Anke.

Salten Pitesamiske forening vil med dette meddele nasjonalparkstyret om at vi anker nasjonalparkstyrets siste vedtak angående granplantefeltet i Tollådalen.

Sameforeningen aksepterer at forvaltningsmyndighetenes oppgave er myndighetsutøvelse i forhold til forskrift, ivaretagelse av verneverdier, herunder også kulturminner, samt informasjon om verneområdene.

Vedrørende registrering av kulturminner så er dette arbeidet ikke fullført. Siste registrering som ble utført var i 2013 og omfattet tjæremiler, men det gjenstår enno mye som ikke er registrert.

Dersom vår anke ikke fører fram, og der under drift i granfeltet blir avdekket skader på kulturminner så vil sameforeningen vite hvem som skal registrere og kartlegge skadene, samt hvordan slike kulturminner eventuelt vil bli reparert. De aller fleste kulturminnene i Tollådalen er jo spor etter våre forfedre.»

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert 8. september 1989.

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Vurdering

Nasjonalparkstyrets vedtak av 02.03.2017 informerer ikke om klagefrist. Ordinært klagefristen er tre uker. Klagen er datert 10.03.17 og Styremøtet var 02.03.2017.

Salten Pitesamiske forening er på internett presentert som en interesseforening for Pitesamisk språk og kultur. I klagen viser de til at de fleste kulturminner i Tollådalen er spor etter deres forfedre.

Klagen ble fremmet innen fristen og Salten pitesamiske forening vurderes å ha klagerett i denne saken da det angår sentrale tradisjonelle pitesamiske områder.

I klagen påpektes det at arbeidet med registreringer av kulturminner i Tollådalen ikke er fullført.

Sekretariatet har undersøkt i aktuelle databaser (Askeladden) og i dette området var det ingen registrerte kulturminner; hverken samiske eller ikke samiske.

Sekretariatet var kjent med at det i Tollådalen er rester etter tjæremiler.

Vi finner det noe bemerkelsesverdig at man klager på nasjonalparkstyrets vedtak selv om man er blitt informert om at det i det aktuelle plantefeltet ikke er registrert noen kulturminner og de har heller ikke informasjon om nye kulturminner i området.

Konklusjon

Klage inneholder ingen ny relevant informasjon. Den tas derfor ikke til følge og klagen videresendes til miljødirektoratet for sluttbehandling.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Naturmangfoldloven

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M 106- 2014. Miljødirektoratet.

Arkivsaksnr: 2015/7191-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 18.04.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	28/2017	02.06.2017

Klage. Dispensasjon for fuglehundprøve i Semska-Stødi naturreservat. Naturvernforbundet i Nordland

Forslag til vedtak

Klagen tas ikke til følge da den ikke inneholder ny relevant informasjon. Klagen oversendes Miljødirektoratet for sluttbehandling.

Bakgrunn

Da det var omsøkt tre områder og det kun ble gitt dispensasjon for ett av disse og det er denne dispensasjonen som påklages gjengis kun den delen av saken som er relevant for klagen.

På styremøte 02.03.2017 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre følgende:

«Søknaden fra Bodø jeger og fiskeforening avslås for Dypen naturreservat og for Stor-Graddis naturreservat.

Søknaden fra Bodø jeger og fiskerforening innvilges for Semska-Stødi naturreservat.

Avgjørelsene er fattet med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- I forkant av prøven skal Saltfjellet reinbeitedistrikt kontaktes.
- Etter at fuglehundprøven er gjennomført skal det sendes en kortfattet rapport til Midtre Nordland nasjonalparkstyre (fmnogro@fylkesmannen.no)»

I brev av 29.03.2017 påklages dette vedtaket av Naturvernforbundet i Nordland.

«Klage på dispensasjon fra fredningsforskriften for Semska-Stødi naturreservat til Bodø jeger- og fiskeforening om å avholde fuglehundprøve i naturreservatet 25. og 26. mars, ref. 2015/7191, utvalgssak nr. 12/2017.

Naturvernforbundet i Nordland påklager herved ovennevnte dispensasjon fra fredningsforskriften.

I samme utvalgssak nr. 12/2017 avslo Midtre Nordland nasjonalparkstyre (MNN) den delen av søknaden fra Bodø jeger- og fiskeforening som gikk på å avholde slike jaktprøver for (inntil 14) fuglehunder i Dypen og Stor-Graddis naturreservat med begrunnelse at det ikke foreligger noen hjemmel i fredningsforskriftene og at unntaksbestemmelsen i § 48 i Naturmangfoldloven ikke kan anvendes fordi omsøkte tiltak vil virke forstyrrende på spillende storfugl og hekkende dagrovfugler i disse reservatene. Naturvernforbundet i Nordland støtter fullt ut denne delen av avgjørelsen.

Men vi kan ikke forstå at Semska-Stødi naturreservat skulle unntas fra samme vurdering. MNN argumenterer med at "Det er ingen kjente tilsvarende sårbare forekomster i Semska-Stødi naturreservat. Våtmarksfugl som er en del av verneformålet, har vanligvis ikke ankommet i mars." Dette stemmer ikke med informasjonsplakaten om Semska-Stødi naturreservat utgitt av Fylkesmannen i Nordland og som finnes på MNN sine nettsider. For også andre sjeldne arter som lappspurv, fossefall og ikke minst rype som nå er rødlistet, har tilhold der, og disse artene m. fl. er en del av fredningen i Semska-Stødi naturreservat i følge informasjonsplakaten. De bør ha et like strengt vern som spillende storfugl og hekkende dagrovfugler. Vi minner også om at naturreservat er vår aller strengeste verneform.

Vi oppfatter derfor dispensasjonen på jaktprøver for opptil 14 fuglehunder i Semska-Stødi naturreservat som et klart brudd med intensjonen i fredningsforskriften og § 48 i Naturmangfoldloven. Vi forstår heller ikke at jaktprøver for fuglehunder trenger å legges til verneområder. Det finnes da nok av ikke-vernet natur for den slags. Vi er klar over at fuglehundprøvene til Bodø jeger- og fiskeforening allerede er avholdt. Vår klage går derfor på at MNN ikke skal gjenta slike vernefiendtlige og helt unødvendige dispensasjoner.»

Grunnlag for avgjørelsen

Semka-Stødi naturreservat ble etablert 20. august 1976. Forskriften ble endret 8. september 1989.

Formålet med Semka-Stødi naturreservat er å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegnet landskap av glasielle løsmasseavsetninger, og å bevare dette området i sin naturgitte tilstand.

Innen Semka-Stødi naturreservat er alle dyr og fugler, herunder deres hi, reir og egg, er fredet hele året mot skade og ødeleggelse av enhver art. Nye dyrearter må ikke innføres. Jakt på rype, hare, rødrev, mink og kråke kan utøves etter viltlovens bestemmelser i tidsrommet fra og med 10. september til utgangen av februar. Jakt på elg kan utøves etter viltlovens bestemmelser. Miljødirektoratet kan med utgangspunkt i formålet med fredningen eller ut fra nærmere vurdering av behovet for referanseområder der vanlig jakt ikke forekommer, bestemme at dyrelivet i hele eller bestemte soner av naturreservatet skal være totalfredet. Miljødirektoratet kan på samme måte unnta enkelte arter for vanlig jakt.

Vurdering

Søknaden fra Bodø jeger og fiskeforening gjaldt for 25.- 26. mars 2017.

Da verneforskriften ikke har noen relevant unntaksbestemmelse ble søknaden vurdert i forhold til § 48 i naturmangfoldloven:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Unntak i forhold til sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser ble vurdert ikke å være relevante.

Grunnlaget for klagen er at det ble gitt avslag på å bruke Dypen naturreservat og Stor Graddis naturreservat til hundeprov. Disse avslagene var begrunnet ut fra forstyrrelse av storfugl og tidlighekkende rovfugl. Naturvernforbundet i Nordland mener at disse forekomstene skal likebehandles med forekomst av av lappspurv, fossefall og rype.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener at det ikke er riktig å legge like stor vekt på forekomst av fossefall, lappspurv og rype som tidlighekkende rovfugl og spillende storfugl. Disse artene er i slutten av mars i en kritisk periode for årets yngling (parring og/eller reir med egg). Lappspurv og rype hekker i området. Lappspurv er ikke ankommet området i mars. Rype er nå klassifisert som NT (nært trua) på den norske rødlista, men vi viser til at verneforskriften åpner for at «jakt på rype, hare, rødrev, mink og kråke kan utøves etter viltlovens bestemmelser i reservatet i tidsrommet fra og med 10. september til utgangen av februar. Fossefall kan forekomme i elva som danner yttergrensa mot vest for reservatet og i sideelver som går gjennom reservatet. Om disse fuglene i mars måned blir skremt mener vi at de tåler denne belastningen. Reservatet har et ferdselsforbud, men dette inntreer først i mai.

Nasjonalparkstyret mener at verneforskriftene ikke skal fortolkes strengere enn det som er påkrevet for å ivareta verneverdier/verneformål. Forvaltningsmyndighetens handlingsrom innebærer at vi kan/skal gi dispensasjoner i de tidsperiodene hvor de viktigste verneverdiene ikke finnes i området. Verneforskrifter skal ikke være strengere/ikke fortolkes strengere enn nødvendig for å ivareta verneverdier/verneformål.

Når det gjelder påstanden fra Naturvernforbundet i Nordland om at Midtre Nordland nasjonalparkstyre er vernefiendtlig og gir mange unødvendige dispensasjoner vil vi vise til utfallene av de mange saker Naturvernforbundet i Nordland har påklaget. Ingen av de saker Naturvernforbundet i Nordland har klaget på er omgjort av overordna myndighet.

Konklusjon

Klagen avslås da de angitte verneverdiene (våtmarkfugl) ikke har ankommet området. De botaniske verdiene og de glasiale avsetningene er under snø på det aktuelle tidspunkt. Visert til prinsippet om differensiert forvaltning.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland Gunn Tove Edissen	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Ole Oskal	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Arkivsaksnr: 2015/7191-0

Saksbehandler: Gunnar Rofstad

Dato: 18.04.2017

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	29/2017	02.06.2017

NOHA- for dyrs rettigheter. Klage på nasjonalparkstyrets dispensasjon for jakttrening med hund i Semska-Stødi naturreservat

Forslag til vedtak

Klagen tas ikke til følge og oversendes til Miljødirektoratet for sluttbehandling.

Bakgrunn

Da det var omsøkt tre områder og det kun ble gitt dispensasjon for ett av disse og det er denne dispensasjonen som påklages gjengis kun den delen av saken som er relevant for klagen.

På styremøte 02.03.2017 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre følgende:

«Søknaden fra Bodø jeger og fiskeforening avslås for Dypen naturreservat og for Stor-Graddis naturreservat.

Søknaden fra Bodø jeger og fiskerforening innvilges for Semska-Stødi naturreservat.

Avgjørelsene er fattet med hjemmel i Naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- I forkant av prøven skal Saltfjellet reinbeitedistrikt kontaktes.
- Etter at fuglehundprøven er gjennomført skal det sendes en kortfattet rapport til Midtre Nordland nasjonalparkstyre (fmnopgro@fylkesmannen.no)»

I brev av 04.04.2017 påklages dette vedtaket av organisasjonen NOHA – for dyrs rettigheter:

«Klage på tillatelse til jakttrening med hund i Semska Stødi nasjonalpark

NOAH – for dyrs rettigheter vil med dette klage på de vedtak som innvilger jakttrening med hund i Semska Stødi naturreservat.

Vi viser til artikkel i Saltenposten 11 mars 2017 s. 7. Det fremkommer i artikkelen at fuglehundutvalget i Bodø jeger- og fiskeforening har fått tillatelse til å bruke Semska-Stødi naturreservat til jaktprøve for fuglehunder. Jaktprøven går ut på at 14 hunder slippes to og to for å vurdere deres egenskaper på rypejakt, og det skytes med startpistol.

Videre står det at fuglehundutvalget også ønsket å bruke Dypen naturreservat og Stor-Graddis naturreservat, hvor de fikk avslag av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Begrunnelsen for avslaget var frykt for at aktiviteten skal forstyrre storfugl og rovfugl som hekker tidlig.

NOAH mener det burde blitt gitt avslag også for Semska-Stødi naturreservat på samme grunnlag som for Dypen og Stor-Graddis. Semska-Stødi naturreservat ble vernet nettopp på bakgrunn av ornitologiske verdier, og fugler bør derfor ikke forstyrres med støy fra startpistol og løse hunder. Mange fugler etablerer også sine hekketerritorier på denne tiden.

I forskrift om Semska-Stødi nasjonalpark står det i punkt 3:

Formålet med fredningen er å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegnet landskap av glasiøse løsmasseavsetninger, og å bevare dette området i sin naturgitte tilstand.

Videre i punkt 4 står det at det at (2) alle dyr og fugler, herunder deres hi, reir og egg, er fredet hele året mot skade og ødeleggelser av enhver art. Og (7) militære øvelser, organisert idrettsaktivitet o.l og ridning, er ikke tillatt.

NOAH – for dyrs rettigheter kan med dette ikke se at det kan tillates jaktprøver i naturreservatet. Dette er en aktivitet som trolig vil forstyrre dyrelivet i reservatet i større grad enn idrettsaktiviteter og ridning. Vi er klar over at jaktprøvene allerede har vært, men ønsker å klage på at det ble gitt tillatelse, og anmoder Fylkesmannen om at det ikke blir gitt slik tillatelse i fremtiden. «

Grunnlaget for avgjørelsen

Semska-Stødi naturreservat ble etablert 20. august 1976. Forskriften ble endret 8. september 1989.

Formålet med Semska-Stødi naturreservat er å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegnet landskap av glasielle løsmasseavsetninger, og å bevare dette området i sin naturgitte tilstand.

Innen Semska-Stødi naturreservat er alle dyr og fugler, herunder deres hi, reir og egg, er fredet hele året mot skade og ødeleggelse av enhver art. Nye dyrearter må ikke innføres. Jakt på rype, hare, rødrev, mink og kråke kan utøves etter viltlovens bestemmelser i tidsrommet fra og med 10. september til utgangen av februar. Jakt på elg kan utøves etter viltlovens bestemmelser. Miljødirektoratet kan med utgangspunkt i formålet med fredningen eller ut fra nærmere vurdering av behovet for referanseområder der vanlig jakt ikke forekommer, bestemme at dyrelivet i hele eller bestemte soner av naturreservatet skal være totalfredet. Miljødirektoratet kan på samme måte unnta enkelte arter for vanlig jakt.

Vurdering

Søknaden fra Bodø jeger og fiskeforening gjaldt for 25.- 26. mars 2017.

Da verneforskriften ikke har noen relevant unntaksbestemmelse ble søknaden vurdert i forhold til § 48 i naturmangfoldloven:

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»

Unntak i forhold til sikkerhetshensyn og hensynet til vesentlige samfunnsinteresser ble vurdert ikke å være relevante.

Grunnlaget for klagen er at det ble gitt avslag på å bruke Dypen naturreservat og Stor Graddis naturreservat til hundeprove. Disse avslagene var begrunnet ut fra forstyrrelse av storfugl og tidlighekkende rovfugl og NOHA mener det burde vært avslag for Semska-Stødi naturreservat på samme grunnlag.

Da det ikke er kjente forekomster av spillende storfugl og ikke kjente forekomster og av tidlighekkende rovfugler var ikke dette grunnlag for å avslå søknaden.

Vi vil også vise til at verneforskriften åpner for at «jakt på rype, hare, rødrev, mink og kråke kan utøves etter viltlovens bestemmelser i reservatet i tidsrommet fra og med 10. september til utgangen av februar».

Ingen av de spesielle våtmarkfuglene som er omtalt i verneformålet er ankommet området på det aktuelle tidspunkt. Vann og myrer er dekket med snø og is i slutten av mars.

Nasjonalparkstyret mener at verneforskriftene ikke skal fortolkes strengere enn det som er påkrevet for å ivareta verneverdier/verneformål. Forvaltningsmyndighetens handlingsrom innebærer at vi kan/skal gi dispensasjoner i en tidsperiode hvor de viktigste verneverdiene ikke finnes i området. Verneforskrifter skal ikke være strengere/ikke fortolkes strengere enn nødvendig for å ivareta verneverdier/verneformål.

Konklusjon

Klagen avslås da de angitte verneverdiene (våtmarkfugl) ikke har ankommet området. De botaniske verdiene og de glasiiale avsetningene er under snø på det aktuelle tidspunkt. Viser til prinsippet om differensiert forvaltning.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Gunn Tove Edissen			
Naturvernforbundet i Nordland			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Ole Oskal	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Fjelltjenesten ved Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	30/2017	02.06.2017

MIDNOR - Strategi for gjennomføring av den europeiske nasjonalparkdagen 24. mai

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er positive til at den europeiske nasjonalparkdagen arrangeres den 24. mai i årene fremover.

Administrasjonen skal jobbe for at denne dagen blir markert innenfor Midtre Nordland nasjonalparkstyrets virkeområde, og tar initiativ til møter med samarbeidspartnere.

I 2018 skal administrasjon jobbe for at dagen markeres på Kjerringøy og administrasjonen tar kontakt med RamSalten våtmarkssenter.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre oppfordrer Nordland nasjonalparksenter til å bidra i arbeidet selv om arrangementet legges utenom Storjord.

Bakgrunn

Saltdal Utvikling KF sendte i epost datert 23. januar en henvendelse til administrasjon for Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Nordland nasjonalparksenter om å lage til en markering på den europeiske nasjonalparkdagen 24. mai 2017.

Nordland nasjonalparksenter var positiv til ideen, men prosessen med å jobbe frem et program begynte ikke før etter påske. Administrasjon har ingen rolle i årets program og årets arrangement, men er positive til å se på mulighetene til å arrangere liknende arrangement kommende år. Dagen ble arrangert med brask og bram på Nordland nasjonalparksenter 24. mai.

Administrasjon ber styret om en vurdering om hvordan dette skal gjennomføres i kommende år, for å inkludere flere kommuner og flere verneområder i denne markeringa.

Vurdering

Saltdal Utvikling kom med et positivt innspill til å gjøre noe spesielt denne dagen, for å markere den Europeiske Nasjonalparkdagen. Administrasjon var også positive til dette, men ønsket også å presisere at virkeområdet strekker seg utover flere kommuner, og ønsket en prinsipiell avklaring i styret om hvordan vi skal bidra inn mot en slik dag. Dette vil kreve både menneskelige og økonomiske ressurser. Arbeidsutvalget til Midtre Nordland nasjonalparkstyre besluttet i telefonmøte 24. april å gi 5 000,- i bidrag til annonsering for årets markering. Dette er ingen stor sum, men dersom administrasjonen skal jobbe for at slike arrangementer lokaliseres utenfor Nordland nasjonalparksenter vil kostnadene fort bli større. Nordland nasjonalparksenter påtar seg mange arbeidstimer til planlegging og gjennomføring av årets arrangement, i tillegg til at de har lokaler og mulighet for servering som også må medregnes om man lokaliserer dette andre steder.

Det er viktig at slik aktivitet, med formål å «løfte» nasjonalparkene, også skjer i de andre kommunene som er en del av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. For eksempel kan en slik dag markeres i samarbeid med RamSalten våtmarkssenter på Kjerringøy og andre liknende aktører. Det ble sendt en henvendelse til Rana kommune og Storsvollen grendelag om hvordan de stilte seg til å markere dagen, og holdninga var positiv, men initiativet var ikke godt nok og ble ikke forankret hverken i kommunen eller i grendelaget.

Administrasjon ber styret komme med innspill til hvordan Den Europeiske Nasjonalparkdagen 24. mai kan markeres i årene fremover, slik at vi tidlig kan komme i planleggingsfasen. Dersom dette er noe styret ønsker å få til, og løfte statusen på denne dagen, så er det også naturlig at dette forankres i hver enkeltes nasjonalparks besøksstrategi. For eksempel: «I tilknytning til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark skal den Europeiske nasjonalparkdagen markeres 24. mai annet hvert år med en rulling mellom nord (Saltdal/Beiarn), sør (Rana/Rødøy) og vest (Meløy, kan slås sammen med Láhko)». Styret bør da være bevisst på at det vil kreve en del ressurser fra sekretariatet til å arrangere dette.

Nordland nasjonalparksenter er en selvskreven samarbeidspartner i dette arbeidet. Deres samfunnsoppdrag knyttet til informasjon av nasjonalparkene går hånd i hanske med en slik dag. Nasjonalparksenteret er ikke fremmed for å markere denne dagen utenfor sine vegger. Med fire nasjonalparkforvaltere kan det også være mulig å markere dagen på flere steder, litt avhengig av hvor stort trykk som legges på denne dagen og hvor mange samarbeidspartnere som ønsker å bidra.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	31/2017	02.06.2017

Samordning av besøksstrategiarbeid - Rådgivende utvalg

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre forholder seg til veileder M415-2015 «Veileder for besøksforvaltning i norske verneområder». Denne legger opp til samhandling med andre aktører gjennom oppnevning av referansegrupper.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre viser til de vedtatte fremdriftsplanene i ST 4/2017. Styret vedtok da at representanter for private hytteeiere skal strykes fra referansegruppa(ene) og at referansegruppe skal bestå av aktuelle personer fra rådgivende utvalg, eller representanter utnevnt for rådgivende utvalg med nærmere tilknytting til det enkelte verneområde, administrativt kontaktutvalg og samarbeidsgruppe bestående av reiselivsaktører og reinbeitedistrikt.

Bakgrunn

Erling Solvang, leder av Rådgivende utvalg, viser til at det i dag er mange aktører som jobber med besøksstrategier. Visit Bodø jobber med en besøksstrategi for Salten. Bodø kommune jobber med en besøksstrategi for kommunen. Nordland fylkeskommune lager en reiselivsstrategi som også omhandler besøksstrategi for hele fylket.

Istedenfor at alle disse aktørene jobber hver for seg med hvert sin strategi mener Solvang at det er mer ressursbesparende å legge alt til samme forvaltningsorgan. Han foreslår at Nordland Fylkeskommune gjennomfører besøksstrategier på tvers av verneområder og kommuner da disse har ressurser og planverktøy til å gjøre dette. Da vil besøksstrategiene forankres i fylkesdelsplaner.

Som et ledd i å løfte frem regionen ønsker Solvang at det tillegges vekt på Laponia som en del av besøksstrategiene (både for nasjonalparkene men også Fylkeskommune og kommuner).

Vurdering

Alle nasjonalparker skal ha en besøksstrategi. Disse skal forankres i Miljødirektoratet for fremtidig bruk av merkevaren for Norges nasjonalparker. Norges nasjonalparker skal legge til rette for å øke opplevelsen til den besøkende, samtidig som at verneverdiene ivaretas og forståelsen for vernet øker. Nasjonalparkene vil være en bærekraftig ressurs og en garanti for fremtidig naturbasert opplevelse.

I arbeidet med besøksstrategier skal det oppnevnes ei referansegruppe bestående av representanter utnevnt av rådgivende utvalg, administrativt kontaktutvalg, samarbeidsgruppe bestående av reiselivsaktører og reinbeitedistrikt. Denne sammensetninga ble vedtatt av Midtre Nordland nasjonalparkstyre i ST 4/2017. Samhandling vil i stor grad skje gjennom møter i referansegruppa. Her er alle aktører samlet, og kan i fellesskap utforme besøksstrategier som har sammenfallende interesser og målsettinger. Disse møtene vil komme i tillegg til de opprinnelige møtene med rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg. Det er såpass mange arenaer for samhandling at dette bør være mulig å få til, uten at arbeidet legges til Nordland Fylkeskommune.

Administrasjonen anser det som viktig at forvaltninga av verneområdene har styringa på hvordan det skal tilrettelegges for besøk i nasjonalparkene. Spesielt når målsettinga for arbeidet med den nye merkevarestrategien er å gjøre nasjonalparkene mer tilgjengelig for publikum. Nasjonalparkstyret må se fremover når besøksstrategiene utformes, slik at man ikke bare ser på dagens besøkstall og trusler mot verneverdier, men også hvilke utfordringer som kan oppstå i fremtida dersom merkevarebygginga lykkes; med mer besøk, nye friluftaktiviteter, større krav til tilrettelegging samtidig som at nasjonalparkstyret skal ivareta verneverdiene som også omhandler reindriftas naturgrunnlag. Dersom nasjonalparkstyret gir fra seg styringa på dette arbeidet vil besøksforvaltning bli utfordrende i fremtida. Derfor er det viktig at styret selv skriver besøksstrategiene, med en plan for hvordan besøksforvaltning skal gjennomføres for hver enkelt nasjonalpark.

De siste års erfaringer med å få i gang prosesser knyttet til fylkesdelsplaner viser seg å være tunggrodde. Nasjonalparkforvalter for Sjunghatten har gjennom flere møter, telefoner og eposter med Bodø, Fauske og Sørfold kommune og Nordland Fylkeskommune fått på plass ei prosjektstilling som skal jobbe med å realisere deler av planen (innfallsporter). Dette har vært en prosess som har pågått i mange år, før prosjektstillinga kom på plass våren 2017. Fylkesdelsplan forelå, men det viser at eierskapet til en slik plan ikke er godt nok forankret i den enkelte kommune.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har som mål å ha oversendt alle besøksstrategiene til Miljødirektoratet i løpet av 2019. Våre besøksstrategier skal beskrive konkrete tiltak og mål for besøksforvaltninga. Miljødirektoratet har også signalisert at nasjonalparkstyret ikke skal bruke penger på slik tilrettelegging før besøksstrategiene er på plass. Vi er redd for at dersom Fylkeskommunen skal organisere dette arbeidet og forankre det i fylkesdelsplaner vil dette være med på å dra prosessen ut i tid. I tillegg viser det seg at det er vanskelig å få gjennomført innholdet i fylkesdelsplanene når disse skal realiseres.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre må ta stilling til om arbeidet med Laponia verdensarvområde på norsk side bør forankres i besøksstrategiene for Rago og Sjunghatten. Dette kan gjøres enkelt ved at styret skriver i disse to besøksstrategiene: «Midtre Nordland nasjonalparkstyre skal gjennom denne besøksstrategien se på mulighetene for å etablere Laponia verdensarvområde i tilknytting nasjonalparken».

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	32/2017	02.06.2017

Motorisert ferdsel i verneområder i forbindelse med skadefellingsuttak

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har i dialog med Fylkesmannen i Nordland kommet frem til tre punkter som kan forenkle og effektivisere saksbehandlingstiden i saker som omhandler motorferdsel i forbindelse med skadefellingsuttak:

1. Tettere samarbeid mellom MNNPS og rovviltansvarlig hos Fylkesmannen i Nordland. Ett ukentlig telefonmøte bør etterstrebes, slik at sekretariatet er oppdatert på tapssituasjonen i Midtre Nordland nasjonalparkstyrets områder.
2. Kriterier: Lage kriterier for hva som må være oppfylt for at en muntlig dispensasjon skal kunne gis over telefon. Forslag til kriterier presenteres på styremøtet i september.
3. Delegering: For at sekretariatet skal kunne gi slike muntlige tillatelser må vi også ha delegert myndighet til å fatte vedtak. Dersom styret definerer ST 44/2014 som en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret, kan sekretariatet behandle fremtidige søknader på delegert myndighet.

Bakgrunn

I styremøtet 2. mars under «spørsmål og svar» ble motorferdsel i forbindelse med skadefellingsuttak drøftet. Følgende ble protokollført:

Fylkesmannen har myndighet til å gi skadefellingstillatelse. Rovvilttelefon har døgnvakt, og en slik skadefellingstillatelse kan gis når som helst på døgnet, hele uken (også helg).

I mange tilfeller må skadefellingslaget benytte seg av motorisert ferdsel inn i de områdene skadefellingstillatelsen gjelder for, og det kan ta opptil 2-3 dager før Midtre Nordland nasjonalparkstyre får behandlet søknaden om motorisert ferdsel i forbindelse med uttaket.

Siv Mossleth foreslår at Administrasjonen skriver sak til neste styremøte med forslag til smidig løsning i dialog med Fylkesmannen i Nordland.

I ST 44/2014 ble det gitt dispensasjon til Saltdal kommune til å transportere ut personell for det kommunale skadefellingslaget inn til Kvitbergvatn i årene 2015 og 2016. Denne dispensasjon var kun gyldig sammen med en skadefellingstillatelse gitt av Fylkesmannen. Kjøringa skulle skje etter en etablert skutertrase. Og det ble satt vilkår om å melde fra etter dispensasjonsperioden om når og hvor mange tilfeller dispensasjon er benyttet.

I DS 9/2017 fikk Saltdal kommune en ny dispensasjon til å kjøre det kommunale skadefellingslaget inn i Saltfjellet landskapsvernområde hvor Fylkesmannen hadde gitt skadefellingstillatelse. Denne dispensasjon hadde en 14-dagers gyldighet, og i tillegg til motorferdselen fikk skadefellingslaget anledning til å plassere ut ei åtebu i området. Etter at dispensasjon hadde gått ut skulle kommunen sende skriftlig rapport til Midtre Nordland nasjonalparkstyre (se referatsak).

Den 21. april hadde sekretariatet møte med rovviltforvalteren hos Fylkesmannen i Nordland.

Vurdering

Det kommunale skadefellingslaget hadde en rammetillatelse til å kjøre ut personell til Kvitbergvatn i 2015 og 2016. Det er ikke rapportert til forvaltningsmyndigheten hvor ofte dispensasjon ble benyttet, men det ble ikke felt jerv eller gaupe på skadefellingsuttak på vinterføre i det aktuelle området disse årene.

Skadefellingslaget fikk heller ikke has på jerven som tok rein på Viskisfjell i 2017, men jerven ble effektivt tatt ut av SNO etter at dispensasjon hadde gått ut. I rapporten fra Saltdal kommune står det ikke beskrevet noe omfang av kjøringa. Annet enn at motorferdselen vil ha hatt større omfang og nytte dersom sporforholdene hadde vært bedre. Kommunen skriver også at det er svært nyttig for skadefellingslaget å ha tillatelse til bruk av snøskuter under fellingsforsøk på vinterføre; de kommer raskere inn i terrenget og får avsporet store områder på en effektiv måte og får brukt mer av tiden på «jakt». Det er vanskelig å overprøve dette behovet, men så langt har ikke dispensasjonene til Saltdals skadefellingslag gitt resultater.

Saltdal kommune viser også til det samme behovet som vårt styre har spilt inn til administrasjonen. Fylkesmannen behandler søknader om fellingstillatelse på rovvilt svært raskt, gjerne over telefon når akutte tapssituasjoner avdekkes. I forbindelse med revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har Saltdal kommune spilt inn at sekretariatet bør kunne behandle slike motorferdselsaker på delegert myndighet, eller at slik motorferdsel hjemles direkte i verneforskriftene.

Delegasjonsreglementet i dag sier at nasjonalparkforvalterne kan fatte vedtak på delegert myndighet i:

- Saker etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser
- Saker etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - o Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret

- **Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret / AU i tilsvarende sak**
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet i saken.

Det bør diskuteres hvor vidt ST 44/2014 gir en etablert forvaltningspraksis. I så fall vil det kun åpnes opp for kjøring etter definerte skutertraseer og med begrensning i antall skutere.

I møtet med Fylkesmannen ble ulike «løsninger» drøftet. I løpet av tre år har det kommet inn to søknader om motorferdsel i verneområdene i forbindelse med skadefellingsuttak. Dette er ikke spesielt mange saker, og foreløpig for få saker til at sekretariatet kan behandle den på delegasjon som fornying av dispensasjon gitt av styret. Fylkesmannen viser til at ofte gis skadefellingsuttak der det presiseres at det er liten sjanse for å lykkes (spesielt på sommeren) da det vil være en økonomisk belastning på å kalle ut skadefellingslaget. Likevel sier politiske føringer at skadefellingstillatelse skal gis. Fylkesmannen har også en policy på at behandlinga skal ta maks tre dager, etter behov. Ofte kommer søknader inn på fredag (slik at tillatelsen kan benyttes i helga) og da blir det behovsprøva om den skal behandles øyeblikkelig pr telefon, eller vente til over helga. De gir da en muntlig tillatelse i løpet av en time, gjerne på telefon og vedtaket blir skrevet i brevform neste virkedag. Dette er på kanten av forvaltningsloven, og i en aktuell klagesak kan det hende at klager får medhold om saksbehandlingsfeil.

Møtet endte opp i tre punkter som styret kan ta med seg videre.

1. Tettere samarbeid mellom MNPS og Fylkesmannen i Nordland. Rovviltansvarlig har ofte ute følere i forkant av en skadefellingstillatelse. Ett ukentlig møte pr telefon bør etterstrebes, slik at sekretariatet er oppdatert på tapssituasjonen i Midtre Nordland nasjonalparkstyrets områder.
2. Kriterier: Lage kriterier for hva som må være oppfylt for at en muntlig dispensasjon skal kunne gis over telefon, for eksempel: Fylkesmannen har gitt skadefellingstillatelse, reell sjanse for vellykket uttak, skutertraseer inn i området, ikke spesielle verneverdier, o.l. Forslag til kriterier kan presenteres på styremøtet i september.
3. Delegering: For at sekretariatet skal kunne gi slike muntlige tillatelser må vi også ha delegert myndighet til å fatte vedtak. Dersom styret definerer ST 44/2014 som en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU, kan sekretariatet behandle fremtidige søknader på delegert myndighet.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyret	33/2017	02.06.2017

Revidering av forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark - Oppstartmelding og Prosjektplan

Forslag til vedtak

Vedtak 1

Framlagt prosjektplan for arbeidet med revidering av forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark vedtas.

Vedtak 2

Framlagt oppstartmelding for arbeidet med revidering av forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark vedtas.

Styret ber nasjonalparkforvalter iverksette revidering av forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark i trå med framlagt Prosjektplan.

For budsjettåret 2017 stilles kr 70 000,- til disposisjon for arbeidet med revisjon av forvaltningsplanen.

Vedtak 3

Følgende organisasjoner og etater inviteres til å delta i arbeidsgruppa / referansegruppa for prosjektet.

Fauske kommune – kommunens representant i nasjonalparkstyret
Saltdal kommune - kommunens representant i nasjonalparkstyret
Balvatnet reinbeitedistrikt – distriktets representant i nasjonalparkstyret
Statskog Salten – representant i rådgivende utvalg
Forum for natur og friluftsliv – to representanter tilknyttet nasjonalparken; Sulitjelma og omegn turistforening og Salten naturlag foreslås.
Reiselivsnæringen – representert ved en av tre turistbedrifter tilknyttet nasjonalparken
Bonde og småbrukarlaget – representant fra Fauske kommune i Rådgivende utvalg
Bondelaget – representant fra Saltdal kommune i Rådgivende utvalg

Eventuelt andre ved behov

Grunnlaget for avgjørelsen

I følge verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark (§5) skal en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv. utarbeides for nasjonalparken.

Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplanen skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Planen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås samt inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til Miljødirektoratet for faglig gjennomgang før høring. Endelig planutkast skal godkjennes av Miljødirektoratet.

Bakgrunn og Vurdering

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved Kronprinsreg. Res. 9. januar 2004. Nasjonalparken dekker et areal på 682 km² og ligger i kommunene Fauske og Saltdal. Nasjonalparken grenser opp til Sverige og områder på svensk side vernet som et Natura 2000 – område, jfr. EU's Habitatdirektiv.

I henhold til verneforskriftens føringer (§5) ble arbeid med forvaltningsplan for nasjonalparken startet opp i september 2005, og planen ble ferdig og godkjent av Direktoratet for naturforvaltning i oktober 2008. I forvaltningsplanen står det på s. 7:

«Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark skal være et praktisk hjelpemiddel for å opprettholde og fremme formålet med vernet, samt sikre forutsigbarhet og likebehandling. Verneforskriften setter rammene for forvaltningsplanen. Verneforskriftens § 2, formålsparagrafen, er sentral i forhold til hvilke bruksformål som kan foregå. Forvaltningsplanen skal rulleres ved behov og seinest etter ti år.»

Eksisterende plan er da «gyldig» fram til 2018.

I styresak 7/2017 på møte den 2. mars 2017 vedtok Midtre Nordland nasjonalparkstyre å starte opp arbeidet med revidering av forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark. Endelig prosjektplan og oppstartmelding for revidering av forvaltningsplanene ble vedtatt lagt fram på styremøte 2. juni 2017.

Prosjektplan og oppstartmelding legges med dette fram for styret.

Nasjonalparkstyret er hovedansvarlig for prosjektet og vil fungere som en styringsgruppe. Statusrapport vil bli lagt fram på hvert styremøte fram til høringsutkast til revidert forvaltningsplan legges fram på styremøte i mai/juni 2018. Eventuelle problemstillinger som må avklares underveis vil bli lagt fram på et styremøte eventuelt et arbeidsutvalgsmøte.

Sekretariatet vil stå for gjennomføringen av prosjektet, organisering og gjennomføring av møter. Ansvarlig for arbeidet vil være saksbehandler for Junkerdal nasjonalpark, jfr. Virksomhetsplan for sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Under revideringen og utarbeidelse av forvaltningsplanen med Besøksstrategi og Bevaringsmål vil en arbeidsgruppe / referansegruppe bidra med lokalkunnskap, innspill og råd. Arbeidsgruppa / referansegruppa vil bestå av aktuelle personer fra rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg eller representanter utnevnt for rådgivende utvalg med nærmere tilknytting til nasjonalparken.

Følgende sammensetning er foreslått for en slik gruppe:

Fauske kommune – kommunens representant i nasjonalparkstyret

Saltdal kommune - kommunens representant i nasjonalparkstyret

Balvatnet reinbeitedistrikt – sametingsrepresentant i nasjonalparkstyret fra Balvatnet reinbeitedistrikt

Statskog Salten – representant i rådgivende utvalg

Forum for natur og friluftsliv – to representanter tilknyttet nasjonalparken; Sulitjelma og omegn turistforening vil være en naturlig representant for friluftslivet i området. For å representere de naturfaglige verneverdiene er det ønskelig å ha en representant med kunnskaper om botanikk noe Salten naturlag kan bidra med.

Reiselivsnæringen – representert ved en av de tre turistbedriftene som ligger i tilknytning til nasjonalparken; Fjellfarer AS, Sulitjelma turistsenter, Sulitjelma Fjellandsby.

Bonde og småbrukarlaget – representant fra en av de berørte kommunene i Rådgivende utvalg. Inneværende år er en av de to representantene fra Fauske kommune.

Bondelaget – representant fra en av de berørte kommunene i Rådgivende utvalg. Inneværende år er en av de to representantene fra Saltdal kommune.

Faser i forvaltningsplanarbeidet (se Oppstartmelding)

Fase I - Prosjektplan

Utarbeide en prosjektplan som skal bidra å sikre fremdrift i arbeidet med forvaltningsplanen. Prosjektplan vedlagt.

Fase II – Melding om oppstart

Utarbeide en melding om oppstart med utgangspunkt i prosjektplanen. Som oppfølging av oppstartsmeldingen vil det være aktuelt å arrangere møter med berørte kommuner, regionale instanser, grunneiere/rettighetshavere og brukergrupper.

Oppstartmeldinga vil bli sendt ut til grunneier, kommunen, reindrifutøvere, offentlige myndigheter, bedrifter, lag og organisasjoner som har interesser i området.

Gjennomføring av Fase II – oppstartmelding

Annonsering – Avisa Nordland, Saltenposten, Facebook, nasjonalparkstyret sin internett-side

Åpne møterunder i Fauske og Saltdal kommuner

Tidspunkt: Uke 37/38 2017

Møtesteder: Fauske, Sulitjelma, Rognan, Røkland , Junkerdal

Målgruppe

- Styrets representanter i den enkelte kommune + aktuelt kommunalt utvalg
- Grunneierrepresentanter i den enkelte kommune + bondelag / bonde og småbrukerlag
- Rettighetshavere; beiterettigheter, mineralforekomster
- Reindrifutøvere innenfor nasjonalparken
- Andre: Lokalbefolkningen, turistforeningen, Jeger og Fisk, Naturvernforbundet, Idrettslag, Reiselivsorg.- og aktører

Agenda

- Presentasjon av Nasjonalparkforvaltningen (20 min)
- Presentasjon av naturoppsynet; Statskog Fjelltjenesten sin rolle (20 min)
- Presentasjon Revidering av forvaltningsplanen + prosess på tilbakemeldinger (60 min)

I tillegg til de planlagte møtene skal sekretariatet være åpne for å ha egne møter med de grupper / interesseparter som ønsker det.

Fremdriftsplan

Aktivitet	Ansvarlig	Måned	År
Prosjektplan og Oppstartmelding - revidering forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark . Godkjenning	Nasjonalpark - styre	Juni (styremøte)	2017
Besøksundersøkelse	Tjenestekjøp	April 2017 – Våren 2018	2017/2018

Konsultasjon med Sametinget – avklare opplegg og organisering i henhold til gjeldende avtaler	Nasjonalpark - forvalter	Mai - Juni	2017
Oppstartsmøter med grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser	Nasjonalpark - forvalter	August - September	2017
Høringsfrist oppstartsmelding	Nasjonalpark - forvalter	September	2017
Planarbeid, befaringer og ev. kartlegging/dokumentering	Nasjonalpark - forvalter		2017 /2018
Ferdig planutkast til godkjenning	Nasjonalpark - styre	2.styremøte mai / juni	2018
Faglig gjennomgang av planutkast	Miljødirektoratet	Sommer - Høst	2018
Tilpasninger etter faglig gjennomgang	Nasjonalpark - forvalter	Høst	2018
Planutkast - godkjenne for høring	Nasjonalpark - styre	4.styremøte desember	2018
Presentasjon av planutkast for grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser.	Nasjonalpark - forvalter	Januar - Februar	2019
Høringsfrist planutkast	Nasjonalpark - forvalter	Mars	2019
Merknadsbehandling. Oppsummering av høringsinnspill. Godkjenning av planutkast for oversendelse til Miljødirektoratet	Nasjonalpark - styre	2. styremøte	2019
Oversendelse av forslag til forvaltningsplan og oppsummering av høringsuttalelsene til Miljødirektoratet	Nasjonalpark - forvalter	Vår / Sommer	2019
Godkjenning forvaltningsplan	Miljødirektoratet	Høst Vår	2019 2020
Endelig planutkast til godkjenning	Nasjonalpark - styre	2.styremøte	2020
Ferdigstilling og publisering av forvaltningsplan	Nasjonalpark - forvalter	Høst	2020

Vedlegg:

- Prosjektplan «Revidering av forvaltningsplan Junkerdal nasjonalpark»
- Oppstartmelding «Revidering av forvaltningsplan Junkerdal nasjonalpark»

Andre dokument ikke vedlagt:

- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Bruks- og verneplan for Junkerdal – Balvatn.
 - Forslag til: Kommunedelplan for østre del av Saltdal kommune
 - Forslag til opprettelse av: Junkerdal nasjonalpark i Saltdal og Fauske kommuner med konsekvensutredning

Junkerdal
nasjonalpark

Oppstartmelding

Revidering av forvaltningsplan Junkerdal nasjonalpark

Juni 2017

Behandlet i ST .. /17
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
02.06.2017

Junkerdal nasjonalpark

1. Bakgrunn

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved Kronprinsreg. Res. 9. januar 2004. Nasjonalparken dekker et areal på 682 km² og ligger i kommunene Fauske og Saltdal. Nasjonalparken grenser opp til Sverige og områder på svensk side vernet som et Natura 2000 – område, jfr. EU's Habitatdirektiv.

Figur 1. Kart over Junkerdal nasjonalpark med omland

2. Om forvaltningsplanen

Ny og revidert forvaltningsplan skal:

- Presisere og utdype verneforskriften, både verneformål og vernebestemmelsene, med vekt på de naturverdier opprettelsen av verneområdet skal ivareta, jf. naturmangfoldloven § 33.
- Definere mål og synliggjøre aktuelle tiltak
 - bevaringsmål for naturtyper (jf. verneformål), samt definere nødvendig og/eller ønsket overvåking av enkelte naturtyper, for å dokumentere tilstanden.
 - langsiktige og strategiske forvaltningsmål for overordna tema som forvaltningsmyndigheten ønsker å arbeide med for å styrke verneformålet, f.eks. besøksforvaltning.
 - aktuelle tiltak skal stå oppført i forvaltningsplanen, og skal oppsummeres i tiltaksplan.
- Gi retningslinjer for dispensasjonspraksis og bruk av området, samt beskrive rutiner for saksbehandling etter verneforskriften, herunder delegering.

Arbeidet med forvaltningsplanen åpner ikke for en ny vurdering av verneforskriften eller grensedragningen.

Endelig revidert forvaltningsplan skal godkjennes av Miljødirektoratet.

3. Organisering av arbeidet

Overordnede målsettingen med prosessen

Sikre god dialog og god flyt av informasjon til alle involverte parter.

Målgrupper

- **Verneområdeforvaltningen**, forvaltningsplanen skal fungere som håndbok i behandling av de vanligste sakene.
- **Rettighetshaverne** – grunneiere, reindriften, beitebrukere, bergverksrettigheter /rettighetshavere mineral-forekomster
- **Brukerne av området** – turistforeninger, jeger- og fiskeforeninger, lokalbefolkning, turistbedrifter, naturbasert reiseliv, forskere, andre virksomheter
- **Øvrig forvaltning** som har myndighet og/eller aktivitet i verneområdene – kommunene, fylkeskommunene, fylkesmennene inkl. reindriftsforvaltning, Statens naturoppsyn, Miljødirektoratet og flere.

Prosjekteier / Styringsgruppe - nasjonalparkstyret

Prosjektleder / Sekretariat - nasjonalparkforvalter

Arbeidsgruppe / Referansegruppe - aktuelle personer fra rådgivende utvalg og

Junkerdal nasjonalpark

administrativt kontaktutvalg eller representanter utnevnt for rådgivende utvalg med nærmere tilknytning til det enkelte verneområder. Sammensetning vedtas på styremøtet 2.juni 2017

Samiske interesser - arbeidet med forvaltningsplanen skal skje innenfor rammen av konsultasjonsavtalen, jfr. ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater artikkel 6.

4. Faser i forvaltningsplanarbeidet

Fase I - prosjektplan

Utarbeide en prosjektplan som skal bidra å sikre fremdrift i arbeidet med forvaltningsplanen. Prosjektplan vedlagt

Fase II – melding om oppstart

Utarbeide en melding om oppstart med utgangspunkt i prosjektplanen. Som oppfølging av oppstartsmeldingen vil det være aktuelt å arrangere møter med berørte kommuner, regionale instanser, grunneiere/rettighetshavere og brukergrupper.

Fase III - prosess

Jevnlig dialog mellom Miljødirektoratet og forvaltningsmyndigheten underveis i forvaltningsplanarbeidet. Planutkastet skal kunngjøres for offentlig ettersyn og høring. Etter høring skal forvaltningsmyndigheten vurdere alle innspill og eventuelt justere forvaltningsplanen. Foreslåtte endringer skal diskuteres med etablert arbeidsgruppe/rådgivende utvalg.

Konsultasjon med Sametinget i forhold til samiske interesser i prosessen skal avklares.

Fase IV – godkjenning

En oppsummering av alle høringsuttalelser skal følge forvaltningsplanen når denne sendes over til Miljødirektoratet for godkjenning. Endringer skal synliggjøres i forvaltningsplanen eller i brev som følger forvaltningsplanen. Det bør fremgå hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert innspill som har kommet inn i høringsprosessen.

5. Gjennomføring av Fase II – oppstartmelding

Annonsering – Avisa Nordland, Saltenposten, Facebook, nasjonalparkstyret sin hjemmeside

Åpne møterunder i Fauske og Saltdal kommuner

Tidspunkt: Uke 37/38 2017

Junkerdal nasjonalpark

Møtesteder: Fauske, Sulitjelma, Rognan, Røkland , Junkerdal

Målgruppe

- Styrets representanter i den enkelte kommune + aktuelt kommunalt utvalg
- Grunneierrepresentanter i den enkelte kommune + bondelag / bonde og småbrukerlag
- Rettighetshavere; beiterettigheter, mineralforekomster
- Reindriftsutøvere innenfor nasjonalparken
- Andre: Lokalbefolkning, Turistforeningen, Jeger og Fisk, Naturvernforbundet, Idrettslag, Reiselivsorg.- og aktører

Agenda

- Presentasjon av Nasjonalparkforvaltningen (20 min)
- Presentasjon av Statskog Fjelltjenesten sin rolle (20 min)
- Presentasjon Revidering av forvaltningsplanen + prosess på tilbakemeldinger (60 min)

I tillegg til de planlagte møtene er sekretariatet positiv til å ha egne møter med de grupper / interesseparter som ønsker det.

6. Fremdriftsplan

Aktivitet	Ansvarlig	Måned	År
Prosjektplan og Oppstartsmelding - revidering forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark . Godkjenning	Nasjonalpark-styre	Juni (styremøte)	2017
Besøksundersøkelse	Tjenestekjøp	April 2017 – Våren 2018	2017/2018
Konsultasjon med Sametinget – avklare opplegg og organisering i	Nasjonalpark-forvalter	Mai - Juni	2017
Oppstartsmøter med grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser	Nasjonalpark-forvalter	August - September	2017
Høringsfrist oppstartsmelding	Nasjonalpark-forvalter	September	2017
Planarbeid, befaringer og ev. kartlegging/dokumentering	Nasjonalpark-forvalter		2017 /2018
Ferdig planutkast til godkjenning	Nasjonalpark-styre	2.styremøte mai / juni	2018
Faglig gjennomgang av planutkast	Miljødirektoratet	Sommer - Høst	2018
Tilpasninger etter faglig gjennomgang	Nasjonalpark-forvalter	Høst	2018
Planutkast - godkjenne for høring	Nasjonalpark-styre	4.styremøte desember	2018
Presentasjon av planutkast for grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser	Nasjonalpark-forvalter	Januar - Februar	2019

Junkerdal nasjonalpark

Høringsfrist planutkast	Nasjonalpark- forvalter	Mars	2019
Merknadsbehandling. Oppsummering av høringsinnspill. Godkjenning av planutkast for oversendelse til Miljødirektoratet	Nasjonalpark- styre	2. styremøte	2019
Oversendelse av forslag til forvaltningsplan og oppsummering av høringsuttalelsene til Godkjenning forvaltningsplan	Nasjonalpark- forvalter	Vår / Sommer	2019
Endelig planutkast til godkjenning	Miljødirektoratet	Høst Vår	2019 2020
Ferdigstilling og publisering av forvaltningsplan	Nasjonalpark- styre	2.styremøte	2020
	Nasjonalpark- forvalter	Høst	2020

Junkerdal
nasjonalpark

Prosjektplan

Revidering av forvaltningsplan Junkerdal nasjonalpark

Juni 2017

Behandlet i ST .. /17
Midtre Nordland nasjonalparkstyre
02.06.2017

Junkerdal nasjonalpark

1. Bakgrunn

Junkerdal nasjonalpark ble opprettet ved Kronprinsreg. Res. 9. januar 2004. Nasjonalparken dekker et areal på 682 km² og ligger i kommunene Fauske og Saltdal. Nasjonalparken grenser opp til Sverige og områder på svensk side vernet som et Natura 2000 – område, jfr. EU's Habitatdirektiv.

På bakgrunn av NOU 1986:13 «Ny landsplan for nasjonalparker» og St.meld.nr. 62 (1991-92) «Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge ble arbeidet med utredning av Junkerdal – Balvatn området som ny nasjonalpark startet opp våren 2000. Planområdet var på 1247km² og av dette lå 1076 km² i Saltdal kommune. Av planområdet utgjorde Junkerdal – Balvatnet plantelivsfredning fra 1935 441 km²

Arbeidet med verneplanen ble noe ulikt organisert i de to kommunene. I Saltdal ble arbeidet lagt opp som en partnerskapsmodell mellom Saltdal kommune og Fylkesmannen, hvor det ble lagt vekt på medvirkning. Her deltok grunneiere, brukere, næringsaktører, organisasjoner og offentlige etater aktivt i arbeidet. I Fauske kommune ble det opprettet et rådgivende utvalg, og arbeidet fulgte ordinær saksgang etter naturvernloven.

I verneprosessen ble rapporten "Bruks- og verneplan for Junkerdal - Balvatn" utarbeidet. Rapporten inneholder et forslag til kommunedelplan for østre del av Saltdal kommune, forslag til opprettelse av Junkerdal nasjonalpark i Saltdal og Fauske kommuner og konsekvensutredning som følger av sistnevnte.

I henhold til verneforskriftens føringer (§5) ble arbeid med forvaltningsplan for nasjonalparken startet opp i september 2005, og planen ble ferdig og godkjent av Direktoratet for naturforvaltning i oktober 2008. I henhold til føringer på s. 7 i forvaltningsplanen skal den rulleres etter ti år:

«Forvaltningsplanen skal rulleres ved behov og seinest etter ti år.»

Fylkesmannen i Nordland ble tildelt forvaltningsansvar for Junkerdal nasjonalpark etter opprettelsen.

Høsten 2009 startet Miljøverndepartementet opp arbeidet med en ny forvaltningsordning for Norges nasjonalparker hvor forvaltningsmyndigheten ble overført til lokale styrer. Midtre Nordland nasjonalparkstyre ble opprettet i september 2010 med fylkesmannen som sekretær. Etter innspill fra Salten regionråd ble det bestemt at sekretariatet skulle plasseres ved Nordland nasjonalparksenter på Storjord, og i løpet av 2011 ble tre nasjonalparkforvaltere tilsatt. I 2013 ble Midtre Nordland nasjonalparkstyre også tildelt forvaltningsmyndighet for Lahko nasjonalpark og en fjerde forvalter ble ansatt i sekretariatet.

I innledningskapittelet i Junkerdal nasjonalpark sin forvaltningsplan står det:
"Mange viktige spørsmål i nasjonalparken henger sammen med kommunedelplanen. Mens verneplanen for Junkerdal nasjonalpark først og fremst skal beskytte naturverdiene mot inngrep, har kommunedelplanen i tillegg lagt vekt på å fokusere på utviklingsmuligheter i området og på strategier for best mulig lokal forankring av areal- og ressursforvaltningen."

Junkerdal nasjonalpark

Ved revidering av forvaltningsplanen og i forhold til utarbeiding av en besøksstrategi for nasjonalparken bør rapporten "Bruks- og verneplan for Junkerdal - Balvatn", sammen med kommunedelplanen og 11 delutredninger i konsekvensutredningen, gi et godt kunnskapsgrunnlag for arbeidet.

Forvaltningsplanen sier videre:

«Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark skal være et praktisk hjelpemiddel for å opprettholde og fremme formålet med vernet, samt sikre forutsigbarhet og likebehandling. Verneforskriften setter rammene for forvaltningsplanen. Verneforskriftens § 2, formålsparagrafen, er sentral i forhold til hvilke bruksformål som kan foregå.»

En viktig del av revideringen av forvaltningsplanen vil bli utarbeiding av en besøksstrategi for nasjonalparken. Dette i henhold til Miljødirektoratet lansering en ny merkevare- og besøksstrategi for Norges nasjonalparker våren 2015 med økt fokus på gjøre nasjonalparkene mer gjenkjennelige og tilgjengelige og gi økt grunnlag for lokal verdiskaping.

Besøksforvaltninga/besøksstrategien inngår som en del av en fullverdig forvaltningsplan. Forvaltningsplanen skal ha langsiktige og strategiske forvaltningsmål for overordna tema som forvaltningsmyndigheten ønsker å arbeide med for å styrke verneformålet. Herunder bruk av nasjonalparken til friluftaktiviteter og av det naturbaserte reiselivet som friluft.

I henhold til retningslinjer fra Miljødirektoratet angående revisjon av forvaltningsplaner er også utarbeiding av bevaringsmål en viktig del av revisjonsarbeidet. Gjennom bevaringsmålene defineres den tilstanden vi ønsker at en naturkvalitet i verneområdet skal ha.

Junkerdal nasjonalpark

Figur 1. Kart over Junkerdal nasjonalpark med omland

2. Om forvaltningsplanen

Mål / Prosjektmål

Prosjektets mål er å revidere forvaltningsplanen av 2008 for Junkerdal nasjonalpark, oppdatere i forhold til gjeldende mal for forvaltningsplaner og ny kunnskap om verneverdier og bruk av området . Det skal utarbeides en besøksstrategi for bruken av nasjonalparken, samt bevaringsmål i forhold til verneformål og verneverdier. Prosjektplanen skal bidra til å sikre fremdrift i dette arbeidet.

En forvaltningsplan skal være et praktisk hjelpemiddel i den daglige forvaltninga og den skal fungere som et oppslagsverk både for publikum og forvaltningen. Den overordna målsettingen med forvaltningsplanen er å ta vare på verneverdiene, både gjennom å beskytte dem mot uønskede inngrep, og gjennom å legge til rette for aktivitet som fremmer verneverdiene.

Forvaltningsplanen skal bidra til at verneområdene blir forvaltet på en langsiktig, helhetlig og forutsigbar måte. Gjennom å utarbeide klare regler for forvaltningspraksis og saksbehandling, håper en å bidra til å dempe konflikter og å sikre at en unngår tilfeldige avgjørelser som kan skade verneverdiene.

Den gjeldende forvaltningsplanen har følgende målsetting:

«Forvaltningsplanen skal bidra til

- at verneverdiene blir ivaretatt for fremtiden*
- at utviklingen av naturen og landskapet blir overvåket og at nødvendige skjøtelses- og tilretteleggingstiltak blir igangsatt*
- at samfunnets og aktiviteters virkning på nasjonalparken blir overvåket og fulgt opp*
- samarbeid mellom berørte og forvaltningsmyndigheten*
- stimulering til ikke-motorisert friluftsliv generelt*
- at naturgrunnet ivaretas for utøvelse av samisk kultur og næringsutøvelse*
- at bærekraftig naturbasert reiseliv kan utvikles.»*

Denne målsettingen tar også opp i seg to tema som ikke er behandlet direkte i den gamle forvaltningsplanen; bevaringsmål og besøksstrategi. Temaet bevaringsmål er berørt ved at overvåking av natur og landskap nevnes. En besøksstrategi skal ta opp i seg temaet samfunnets og aktiviteters virkning på nasjonalparken, ivaretagelse av naturgrunnet for utøvelse av næringsvirksomhet. Temaet utvikling av bærekraftig naturbasert reiseliv er også nevnt.

Rammer

Forvaltningsplanen kan ikke gå utover rammene som er gitt i verneforskriften og naturmangfoldloven. Retningslinjene i planen kan ikke være strengere eller lempeligere enn det som er hjemlet i verneforskriften. Forvaltningsplanen skal derimot gi retningslinjer for hvordan verneforskriften skal tolkes og brukes i en konkret forvaltningspraksis.

Junkerdal nasjonalpark

Status

Forvaltningsplanen er et rådgivende dokument og ikke juridisk bindende. Unntaket er hvis verneforskrifta viser direkte til bestemmelser i forvaltningsplanen, da er disse bestemmelsene et enkeltvedtak som kan påklages til overordnet myndighet, jf. forvaltningsloven § 28.

Dersom bestemmelser i en forvaltningsplan gjelder rettigheter eller plikter for en eller flere bestemte personer, er bestemmelsene enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand.

I slike tilfeller kan en klage på godkjennelsesvedtaket av planen etter forvaltningsloven. Dette betyr at det i en og samme forvaltningsplan kan være både bestemmelser og retningslinjer. Det er derfor viktig at man i arbeidet med forvaltningsplaner er tydelig på hva som er retningslinjer og hva som er bestemmelser/enkeltvedtak som kan påklages. Det må i forvaltningsplanen, eller i vedtaket om godkjenning av forvaltningsplan, fremgå dersom planen inneholder enkeltvedtak.

Arbeidet med forvaltningsplanene åpner ikke for en ny vurdering av verneforskriften eller grensedragningen.

Forvaltningsmyndigheten er ansvarlig for å gjennomføre revisjon av forvaltningsplaner.

Endelig utkast til forvaltningsplanene skal godkjennes av Miljødirektoratet, det gjelder også reviderte planer.

Planperioden skal fastsettes i forvaltningsplanen. Planperioden bør ikke være på mer enn 10 år. Ved behov kan planen revideres før planperioden utløper.

Revidert forvaltningsplan skal:

- Presisere og utdype verneforskriften, både verneformål og vernebestemmelsene, med vekt på hvilke naturverdier opprettelsen av verneområdet skal ivareta, jf. naturmangfoldloven § 33.
- Definere mål og synliggjøre aktuelle tiltak
 - Sette bevaringsmål for naturtyper (jf. verneformål), samt definere nødvendig og/eller ønsket overvåking av enkelte naturtyper, for å dokumentere tilstanden.
 - langsiktige og strategiske forvaltningsmål for overordna tema som forvaltningsmyndigheten ønsker å arbeide med for å styrke verneformålet, f.eks. besøksforvaltning.
 - aktuelle tiltak skal stå oppført i forvaltningsplanen, og skal oppsummeres i tiltaksplan.
- Gi retningslinjer for dispensasjonspraksis og bruk av området, samt beskrive rutiner for saksbehandling etter verneforskriften.

Junkerdal nasjonalpark

3. Struktur

Innledende tekst

Forvaltningsplanen bør inneholde et kort avsnitt om verneplanprosess og bakgrunn, samt målet med planarbeidet. En generell tekst om forvaltningsordningen for de aktuelle verneområdene. Det skal fremgå hvordan naturmangfoldloven er tatt hensyn til og vektlagt. Planen kan videre inneholde en kort beskrivelse av historisk bruk. Videre kan en omtale dagens bruk med fokus på forvaltningsrelevante tema.

Kunnskapsstatus/kunnskapsgrunnlag om verneverdier

Forvaltningsplanen skal inneholde en kort gjennomgang av kunnskapsgrunnlag i forhold til verneverdier, samt knytte dette opp mot overvåkings- og kartleggingsbehov. Hvilke trusler/utfordringer verneverdiene er utsatt for bør omtales kort. Dette kan være trusler innenfor og utenfor vernegrensene.

Forvaltning av verneområdet

Denne delen av forvaltningsplanen skal omhandle aktuelle bevaringsmål og eventuelt forvaltningsmål. Planlagte tiltak og skjøtsel skal omtales. Retningslinjer for ulike brukerinteresser skal omtales. Det skal også fremgå hvordan vernebestemmelsene skal forstås innenfor verneforskriftens rammer.

Saksbehandlingsrutiner

Saksbehandlingsrutiner bør omtales i forvaltningsplanen, herunder delegering og hvor det kan være rom for skjønnsutøvelse.

Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 skal også omtales, samt krav til søknad om dispensasjon mv.

Oppsyn

En omtale av forvaltningsmyndigheten sitt samarbeid med Miljødirektoratet/Statens naturoppsyn/ Statskog Fjelltjenesten i forbindelse med overvåking og oppsynsoppgaver, samt om anmeldelsesrutiner.

Temakart

Temakart kan være til hjelp ved behandling av søknader om dispensasjon, og vil sammen med klare målsettinger, samt gode retningslinjer være et viktig virkemiddel for en konsekvent og forutsigbar forvaltning. Konkrete mål og retningslinjer for verneområder bør knyttes til temakart, som illustrerer hvor og når bestemte aktiviteter, skjøtselstiltak og tilretteleggingstiltak bør reguleres og gjennomføres.

Tiltaksplan

Forvaltningsmyndigheten kan be om innspill til tiltaksplanen i planprosessen. Tiltaksplanen rulleres årlig i forbindelse med fordeling av tiltaksmidler.

Mal for forvaltningsplan

Innledning: Bakgrunn, formål med planen, forvaltningsordning, verneform, eiendomsforhold.

Junkerdal nasjonalpark

Naturmangfoldloven: Kort beskrivelse av NMLs bestemmelser som påvirker forvaltningen.

Historikk: Beskrive verneprosess, historisk bruk og dagens bruk av verneområdet

Kunnskapsstatus: Verneverdier, Trusler innenfor og utenfor, Overvåking og kartleggingsbehov

Forvaltning: Forvaltningsmål, bevaringsmål, planlagte tiltak og skjøtsel og retningslinjer for brukerinteresser, besøksforvaltning, saksbehandlingsrutiner, oppsyn

Litteraturliste: Aktuell litteratur / kilder en har brukt som bakgrunnsinformasjon

Vedlegg: Verneforskrift, naturtyper og artsmangfold, bevaringsmål – tilstandsvariabler og overvåkingsmetodikk – tiltaksbeskrivelse med kostnad og framdrift, tiltaksplan, temakart, definisjoner og begrep

4. Organisering av arbeidet

Overordnede målsettingen med prosessen

Sikre god dialog og god flyt av informasjon til alle involverte parter.

Målgrupper

- **Verneområdeforvaltningen**, forvaltningsplanen skal fungere som håndbok i behandling av de vanligste sakene.
- **Rettighetshaverne** – grunneiere, reindriften, beitebrukere, bergverksrettigheter / rettighetshavere mineral-forekomster
- **Brukerne av området** – turistforeninger, jeger- og fiskeforeninger, lokalbefolkning, turistbedrifter, naturbasert reiseliv, forskere, andre virksomheter.
- **Øvrig forvaltning** som har myndighet og/eller aktivitet i verneområdene – kommunene, fylkeskommunene, fylkesmennene inkl. reindriftsforvaltning, Statskog, Statens naturoppsyn, Miljødirektoratet og flere.

Prosjekteier / Styringsgruppe

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Mandat: Eier og styrer prosjektet. Overordnet ansvar for prosjekt og prosjektresultat.

Prosjektleder / Sekretariat

Nasjonalparkforvalter

Mandat: Ansvarlig for gjennomføring av prosjektet, organisering og gjennomføring av møter, skrivearbeidet.

Arbeidsgruppe / Referansegruppe

Aktuelle personer fra rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg eller representanter utnevnt for rådgivende utvalg med nærmere tilknytting til det enkelte verneområde.

Sammensetning vedtas på styremøtet 2.juni 2017

Mandat: Gi innspill og bidra til faglig og lokal forankring, orientere videre til sin organisasjon/etat.

Junkerdal nasjonalpark

Samiske interesser

Arbeidet med forvaltningsplanen skal skje innenfor rammen av konsultasjonsavtalen, jfr. ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater artikkel 6.

5. Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskap om verneverdier i nasjonalparken og bruken av arealene er nødvendig for å få en brukervennelig forvaltningsplan med gode bevaringsmål for verneverdiene og en god besøksstrategi. I planen skal det utarbeides temakart som viser soner/areal med sårbare områder for dyre- og plantelivet, viktige ferdselsleier og areal som benyttes av besøkende i nasjonalparken og infrastruktur i/i tilknytning til verneområdet.

Kunnskapsgrunnlaget for det biologiske mangfoldet i området er god. Naturoppsynet og i forvaltningen har brei og god kunnskap om fugle- og dyrelivet og lang erfaring med forvaltning av området. Flere botaniske kartlegginger utført i forbindelse med verneprosessen, samt i ettertid. Sommeren 2016 også utført en sårbarhets-kartlegging i forhold til motorisert ferdsel.

I forbindelse med utarbeiding av bruks- og verneplan for Junkerdal / Balvatnet ble det i 2002 / 2003 utført konsekvensutredninger for flere fagområder; friluftsliv, hytter og hyttebygging, kraftressurser, reiseliv, landbruk, samisk kulturutøvelse, kulturminner, landskap og geologi.

Disse kartleggingene er muligens noe utdatert, men sammen med ny kunnskap og oppsamlet erfaring i forvaltning av området i 10 – 15 år gir dette et godt grunnlag for revidering av forvaltningsplanen. Kunnskap om bruken av nasjonalparken både i forbindelse med næringsutnyttelse og til friluftsføremål er relativt god, men kunnskap om reiselivets bruk og ønsker er mer begrenset.

Følgende kunnskap skal sammenstilles:

- Verneverdier - Samle og kartfeste registrering av naturverdier i nasjonalparken fra ulike kartlegginger, botanisk registreringer, sårbarhetsanalyse, kunnskap i forvaltningen
- Kulturminner – Samle og kartfeste oversikt over områder med sårbare kulturminner og kulturminner med opplevelsesverdi fra ulike kartlegginger og kunnskap i forvaltningen
- Kartfeste bruken av området til friluftsføremål
- Samlet og kartfeste oversikt over reindriftas bruk

Følgende kunnskap bør skaffes utvidet oversikt over, evt. vurdere nærmere undersøkelser ved behov:

- Næringsvirksomhet
- Reiseliv/friluftsliv
- Samlet oversikt over reiselivsnæring og aktiviteter som berører verneområdene og randsonene
- Kunnskap om reiselivsstrategier
- Kunnskap om tilreisende besøk: Hvem er de, hvorfor kom de hit, hva ønsker de å oppleve?
- Kunnskap om utenlandske turister: Hvordan nå dem med informasjon?
- Lokale brukere

6. Kritiske suksessfaktorer

- Manglende dialog med målgruppene kan føre til en dårligere medvirkning og kvalitativt innhold.
 - kan føre til at viktige problemstillinger ikke blir belyst
 - kan føre til manglende respekt og eierforhold til forvaltningen etter planen
 - kan føre konflikter mellom forvaltningen og brukerne av verneområdene
- Manglende avklaringer med Miljødirektoratet kan føre til forvaltningsplaner som ikke blir godkjent, og man kan ha skapt forventninger om et resultat som det ikke har vært grunnlag for.

Kvalitetssikring av kritiske suksessfaktorer

- Kvalitetssikringen vil i hovedsak foregå gjennom prosessen med avklaring, godkjenning og høring som er beskrevet i vedlagte fremdriftsplan.
- Det vil i tillegg bli gjort tidlige avklaringer mot Miljødirektoratet slik at rett kvalitet blir sikret i tidlig i sluttfasen av prosjektet.

7. Faser i forvaltningsplanarbeidet

Det totale arbeidet med å utarbeide forvaltningsplan, kan deles inn i fire faser. Prosessen vil være lik ved revisjon av forvaltningsplaner.

Fase I - prosjektplan

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en prosjektplan som skal bidra å sikre fremdrift i arbeidet med forvaltningsplanen.

Prosjektplanen skal kort omtale bakgrunnen for forvaltningsplanarbeidet, formålet med forvaltningsplanen, hvem som er målgruppen. Vise hvordan arbeidet med forvaltningsplanen skal organiseres. Hvilke arbeids og referansegrupper som skal opprettes, og hvilken rolle de skal ha i forvaltningsplanprosessen bør bl.a. omtales.

Kritiske suksessfaktorer i planarbeidet bør gjennomgås. Hvilke faktorer er avgjørende for at prosessen blir god (f.eks. tilgang på ressurser, god kommunikasjonsflyt mv.). Er det behov for supplerende kartlegginger innenfor spesifikke tema så bør dette synliggjøres i prosjektplanen. Prosjektplanen skal inneholde en fremdrifts-/milepælsplan, som viser møtefrekvens, informasjonsflyt mv. Planen skal også inneholde et budsjett som viser estimerte kostnader, gjerne fordelt på de ulike fasene i forvaltningsplanarbeidet.

Fase II – melding om oppstart

Utarbeide en melding om oppstart med utgangspunkt i prosjektplanen. Som oppfølging av oppstartsmeldingen vil det være aktuelt å arrangere møter med berørte kommuner, regionale instanser, grunneiere/rettighetshavere og

Junkerdal nasjonalpark

brukergrupper.

All relevant informasjon om forvaltningsplanarbeidet vil bli publisert på forvaltningsmyndighetens hjemmeside. Oppstartsmeldingen vil bli sendt ut til grunneier, kommunen, reindriftsutøvere, offentlige myndigheter, bedrifter, lag og organisasjoner som har interesser i området.

Fase III - prosess

Jevnlig dialog mellom Miljødirektoratet og forvaltningsmyndigheten underveis i forvaltningsplanarbeidet. En vil tidlig i prosessen få veiledning om innhold, struktur og utarbeiding av retningslinjer.

Miljødirektoratet skal ha forvaltningsplanene til faglig gjennomgang før høring.

Planutkastet skal kunngjøres for offentlig ettersyn og høring. Etter høring skal forvaltningsmyndigheten vurdere alle innspill og eventuelt justere forvaltningsplanen. Foreslåtte endringer skal diskuteres med etablert arbeidsgruppe/rådgivende utvalg.

Konsultasjon med Sametinget i forhold til samiske interesser i prosessen skal avklares.

Fase IV – godkjenning

En oppsummering av alle høringsuttalelser skal følge forvaltningsplanen når denne sendes over til Miljødirektoratet for godkjenning. Endringer skal synliggjøres i forvaltningsplanen eller i brev som følger forvaltningsplanen. Det bør fremgå hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert innspill som har kommet inn i høringsprosessen.

Når forvaltningsplanene er godkjent av Miljødirektoratet skal forvaltningsmyndigheten ferdigstille planen og sørge for at den blir publisert i Miljødirektoratets database; Naturbase.no, samt på forvaltningsmyndigheten sin nettside.

Forvaltningsmyndigheten skal også orientere aktuelle grunneiere/rettighetshavere, andre brukergrupper og forvaltningsorgan om at planen er godkjent.

Forvaltningsplanen skal sendes i elektroniske utgave (pdf- format) til

Miljødirektoratet når denne er ferdigstilt. Fastsatte bevaringsmål skal legges inn i Miljødirektoratets fagsystem for verneområder.

Junkerdal nasjonalpark

8. Fremdriftsplan

Aktivitet	Ansvarlig	Måned	År
Prosjektplan og Oppstartmelding - revidering forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark . Godkjenning	Nasjonalpark-styre	Juni (styremøte)	2017
Besøksundersøkelse	Tjenestekjøp	April 2017 – Våren 2018	2017/2018
Konsultasjon med Sametinget – avklare opplegg og organisering i henhold til gjeldende avtaler	Nasjonalpark-forvalter	Mai - Juni	2017
Oppstartsmøter med grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser	Nasjonalpark-forvalter	August - September	2017
Høringsfrist oppstartmelding	Nasjonalpark-forvalter	September	2017
Planarbeid, befaringer og ev. kartlegging/dokumentering	Nasjonalpark-forvalter		2017 /2018
Ferdig planutkast til godkjenning	Nasjonalpark-styre	2.styremøte mai / juni	2018
Faglig gjennomgang av planutkast	Miljødirektoratet	Sommer - Høst	2018
Tilpasninger etter faglig gjennomgang	Nasjonalpark-forvalter	Høst	2018
Planutkast - godkjenne for høring	Nasjonalpark-styre	4.styremøte desember	2018
Presentasjon av planutkast for grunneierne, kommunen og andre brukerinteresser.	Nasjonalpark-forvalter	Januar - Februar	2019
Høringsfrist planutkast	Nasjonalpark-forvalter	Mars	2019
Merknadsbehandling. Oppsummering av høringsinnspill. Godkjenning av planutkast for oversendelse til Miljødirektoratet	Nasjonalpark-styre	2. styremøte	2019
Oversendelse av forslag til forvaltningsplan og oppsummering av høringsuttalelsene til Miljødirektoratet	Nasjonalpark-forvalter	Vår / Sommer	2019
Godkjenning forvaltningsplan	Miljødirektoratet	Høst Vår	2019 2020
Endelig planutkast til godkjenning	Nasjonalpark-styre	2.styremøte	2020
Ferdigstilling og publisering av forvaltningsplan	Nasjonalpark-forvalter	Høst	2020

Junkerdal nasjonalpark

9. Økonomi

	Beløp
Utgifter	
Møteutgifter (bespising, leie lokaler mv)	30 000
Reise/opphold	20 000
Annonsering	20 000
Møtegodtgjørelse	
Publisering / Trykking / Diverse materiell	50 000
Sum utgifter	140 000
Finansiering	
Miljødirektoratet	140 000
Sum finansiering	140 000

Andre dokument ikke vedlagt:

Mal for forvaltningsplaner for landskapsvernområder og nasjonalparker

Naturmangfoldloven

Bruks- og verneplan for Junkerdal – Balvatn

Delutredninger for konsekvensutredning vern

Div. veiledere angående Besøksstrategi fra Miljødirektoratet

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyret	34/2017	02.06.2017

Forespørsel om deltakelse i styringsgruppe for fylkesdelplan Sjunkan-Misten - Midtre Nordland nasjonalparkstyret

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyret takker nei til deltakelse i styringsgruppa for fylkesdelplan Sjunkan-Misten.

Bakgrunn

Fylkestinget i Nordland vedtok i møte 119/2007 fylkesdelplan for Sjunkan – Misten. Fylkesdelplanen ble utarbeidet i sammenheng med utarbeidelse av verneplan for Sjunkehatten nasjonalpark, for å se bruk og vern i sammenheng. Fylkesdelplanen omfatter et større geografisk område enn verneplanen, og strekker seg over de tre kommunene Sørfold, Fauske og Bodø. Sjunkehatten nasjonalpark ble vernet i februar 2010, og fylkesdelplanen ble godkjent av Miljødepartementet i januar 2012. Hensikten med fylkesdelplanen er å ivareta og styrke de samfunnsmessige interessene i områdene som grenser opp mot Sjunkehatten nasjonalpark på en bærekraftig måte. Planen skal stimulere til en tilgjengeliggjøring, og aktiv bruk av området.

Fylkesdelplanen består av plankart, mål og strategier for bruk av området, retningslinjer for temaene friluftsliv, reiseliv, fritidsbebyggelse, havbruk, reindrift og kulturhistorie, samt prioritert tiltaksliste rettet mot friluftsliv og natur- og kulturbasert reiseliv med særlig fokus på barn og unge, og personer med funksjonsnedsettelse.

Ett av tiltakene i fylkesdelplanen er etablering av innfallsporter i randsonen til nasjonalparken. I 2011 ble det gjennomført en arkitektkonkurranse for de planlagte hovedinnfallsporene. Gjennom arkitektkonkurransen ble det skapt forventninger om videre oppfølging og planlegging for etablering av innfallsporene. Nasjonalparkstyret har kanskje vært den største pådriveren for å få denne stillingen opp å gå. Nasjonalparkstyret har i samarbeid med kommunene påpekt viktigheten av at det opprettes ei prosjektstilling for å kunne følge opp tiltakene i fylkesdelplanen og i første omgang etablering av innfallsporter.

Prosjektstillingen er foreløpig finansiert for ett år, med midler fra Sørfold, Fauske og Bodø kommuner, fylkesmannens skjønnsmidler og fylkeskommunen. Fylkeskommunen har bevilget penger for tre år. Prosjektleder begynte i jobben rundt 20. april i år.

Vurdering

Prosjektet er tenkt organisert med en prosjektleder, arbeidsgruppe og en styringsgruppe. Nasjonalparkforvalter har deltatt i starten i arbeidsgruppa. Det er planlagt at styringsgruppen skal bestå av bidragsyterne til prosjektet: Sørfold, Fauske, Bodø, Nordland Fylkeskommune og Fylkesmannen. I tillegg er det kommet forespørsel om nasjonalparkstyrets deltakelse i en slik styringsgruppe.

Saken har vært diskutert med styreleder og arbeidsutvalget (19. mai). Vi ble enig om at saken legges frem til førstkomende styremøte. Nasjonalparkstyre har stor interesse (innfallsporter, parkering m.m.) av hva som skjer i randsonen og det er svært viktig at nasjonalparkstyret har en tett dialog med de som jobber med fylkesdelplanen. Nasjonalparkstyret har sin myndighet innenfor nasjonalparkens grenser og det kan være uheldig at nasjonalparkstyret sitter i en styringsgruppe for randsonene. I forhold til roller og habilitet ble det diskutert i AU at det kanskje er mest ryddig og hensiktsmessig at nasjonalparkstyret er representert i arbeidsgruppa ved nasjonalparkforvalter, samt takker nei til deltakelse i styringsgruppa.